TRST, četrtek
3. aprila 1958
Leto XIV. - Št. 80 (3925)

PRIMORSKI DNEVNIK

Cena 25 lir
Tel.: Trst 94-638, 93-808, 37-338 - Gorica 33-82
Poštnina plačana v gotovini

UREDNIŠTVO: UL. MONTECCHI št. 6, II. nad. — TELEFON 93-808 IN 94-638 — Poštni predal 559 — UPRAVA: UL. SV. FRANCISKA št. 20 — Tel št. 37-338 — Podruž. GORICA: Ul. S. Pellico 1-II., tel. 33-82 — OGLASI: od 8. do 12.30 in od 15. do 18. - Tel. 37-338 — CENE OGLASOV: Za vsak mm višine v širini 1 stolpca: trgovski 80, finančno-upravni 120, osmrtnice 90 lir — MALI OGLASI: 30 lir beseda — Za Jugoslavijo cene oglasov po dogovoru.

NAROČNINA: mesečna 480 lir — vnaprej: četrtletna 1300 lir, polletna 2500 lir, celoletna 4900 lir — Nedeljska številka mesečno 100 lir, letno 1000 lir — FLRJ: v tednu 10 din, nedeljska 20 din, mesečno 250 din — Nedeljska: letno 780, polletno 390, četrtletno 195 din — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za FLRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stritarjeva ul. 3-I., tel. 21-928, tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani 60-KB-I-Z-375

Sovjetski sklep je za Eisenhowerja zvijača ki ne rešuje temeljnih aktualnih vprašanj

Tudi on označuje moskovsko napoved za propagando in govori o izboljšanju propagandnih sredstev ZDA - Centralizacija v obrambnem ministrstvu - Poslanica kongresu o ustanovitvi «agencije za aeronavtiko in vesoljstvo»

WASHINGTON, 2. — Predsednik Eisenhower je na današnji tiskovni konferenci izjavil, da je sovjetski sklep o prekinitvi jedrskih poizkusov samo cenena zvijača, ki ne rešuje aktualnih temeljnih vprašanj. Dodal je, da so ZDA že zdavnaj pričakovale tako pobudo, niso pa bile o njej gotove.

O tem vprašanju se je on skupno z Dullesom in drugimi člani vlade dolgo posvetoval. Končni sklep, da ne bodo sledili SZ na njeni poti, ki ga je sporočil včeraj Dulles, so sprejeli soglasno.

Predsednik je dejal, da bi s propagandnega stališča morda bilo privlačno prehiteti sovjetsko pobudo z enakim ameriškim sporočilom. Toda ameriška vlada je sklenila, da bo ostala «izven propagandističnega okvira» in tako se je odpovedala vsaki taki izjavi. Eisenhower je dejal, da bi mu kdo utegnil očitati ta sklep in ga oceniti za lažen manever; poudaril pa je, da ameriško stališče glede tega ni negativno, kolikor ta odločnost «velja samo v odklonitvi, da bi šli po poti, ki bi bila v nasprotju z interesi ZDA in svobodnega sveta».

«Potrebno pa je, je dejal Eisenhower, misliti na izboljšanje propagandnih sredstev, s katerimi se ZDA trudijo, da svetu obrazložijo vzroke svoje politične akcije». Dodal je, da se mu ne zdi primerna rešitev poslužiti se posebnega organizma za «psihološko vojno».

Ko so ga vprašali, ali je možno ugotoviti vse jedrske poizkuse, tudi če so tajni, je predsednik izrekel prepričanje, da je to vedno mogoče v primeru velikih eksplozij, medtem je to še negotovo glede manjših podzemeljskih eksplozij.

Predsednik je izjavil tudi, da je morebitnost nove ameriške pobude, da se premaga sedanja mrtva točka glede prve konference najvišjih, «se vedno izključno špekulativno vprašanje». Vendar pa se ne bo opustiti upanje, «da bo SZ zavzela dovolj pomirjevalno stališče in omogočila sklicanje konference najvišjih, ki naj napravi konstruktivno delo».

S tem v zvezi je Eisenhower omenil, da so ZDA v preteklosti sporočile SZ okoli desetih predlogov, med katerimi so: Baruchov načrt za preponed atomskega orožja, nedavni predlog o «odprtem nebu» in najzadnji program osmih točk, sporočen Bulganinu. Dejal je, da je Moskva te predloge zavrnila, in pripomnil, da se ne sme opustiti upanje, da se najde skupna podlaga, na kateri bi diskutirali na najvišji stopnji za sklenitev nekaterih omejenih sporazumov.

Na svoji tiskovni konferenci je Eisenhower govoril tudi o številnih notranjih vprašanjih. Sporočil je, da bo juniju predložil kongresu načrt za združitev oblasti v rokah obrambnega tajnika glede strategičnih načrtov in glede organizacije njih izvajanja. Izjavil je, da bi moral obrambni tajnik centralizirati delovanje treh rodov vojske in razisko-

da se mora angleška vlada na prihodnjem sestanku NATO upreti vsakemu predlogu za opremo nemške vojske z jedrskim orožjem, dokler se ne napravi dejanski napor, da se doseže sovjetski pristanek na dezatomizacijo Evrope».

Tako stališče laburistične stranke je danes zagovarjal Aneurin Bevan na sestanku laburistične parlamentarne skupine. Vsi navzoči so to stališče odobrili. Na sestanku so govorili o vprašanjih obrambe ter so odobrili skupno izjavo izvršnega odbora o razorožitvi in jedrski vojni. Ta dokument je bil objavljen pred nekaj tedni in se zavzema: 1. za enostransko prekinitev jedrskih poizkusov v Veliki Britaniji za določen čas, 2. za takojšnjo prekinitev poletov angleških in ameriških letal z vodikovimi bombami nad Veliko Britanijo, 3. za pogajanja s SZ na podlagi dezatomizacije Srednje Evrope.

Konec prihodnjega tedna pa bodo odšli v Pariz laburistični voditelji Gaitskell, Bevan in George Brown. V spodnji zbornici trdijo, da se nameravajo laburistični voditelji informirati o sedanjem stanju izdelovanja francoskih atomskih in vodikovih bomb in o stališču Francije do prekinitve jedrskih poizkusov.

—«»—

Tito obišče Poljsko

BEOGRAD, 2. — Po informacijah Tanjuga bo delegacija FLRJ pod vodstvom predsednika republike maršala Tita pozno spomladi obiskala Poljsko, Jugoslovanska delegacija bo s tem vrnila obisk poljski delegaciji, ki je pod vodstvom Gomulke septembra 1957 obiskala Jugoslavijo.

vanje o izdelovanju novega orožja s sodelovanjem glavnega štaba treh rodov vojske. Poleg tega bi moral imeti široka pooblastila za uporabljanje kreditov, ki so določeni za obrambo.

Zatem je Eisenhower poudaril, da ima podpredsednik Nixon sedaj v ZDA mnogo važnejšo vlogo kakor vsi njegovi predniki .Vendar pa se mu ne zdi mogoče dati Nixonu drugačne upravne funkcije, kakor jih določa ustava.

Končno je predsednik izjavil, da se bo o kakršnem koli znižanju davkov za ozdravljenje ameriškega gospodarstva moralo odločati šele po temeljiti proučitvi položaja. Pripomnil je, da bi vsak sklep v tem smislu utegnil neugodno vplivati na bodoči razvoj ameriškega gospodarstva.

Danes je predsednik poslal kongresu posebno poslanico, s katero zahteva ustanovitev civilne agencije, ki bo imela nalogo voditi raziskovanja o vprašanjih aeronavtike in o vesoljstvu. Agencija, ki se bo imenovala «Narodna agencija za aeronavtiko in vesoljstvo», bo vključevala tudi sedanji «narodni aeronavtski posvetovalni svet». Kar se tiče raziskovanja vesoljstva, se bo delovanje agencije omejilo samo na načrte, ki se izrecno ne tičejo državnega departmaja. Ta bo še vedno odgovoren za raziskovanja v zvezi z vesoljstvom, ki so neposredno povezana z oborožitvijo.

Pri obrazložitvi vzrokov, zaradi katerih predlaga ustanovitev take agencije, izjavlja predsednik, da je mnenja, da «raziskovanje vesoljstva omogoča razširitev našega spoznavanja Zemlje, sončnega sistema in vesoljstva». Dalje pravi, da «je zelo važno, da se lahko določi popolno sodelovanje med ameriško in tujo znanstveno skupnostjo».

«Poleg tega, dodaja Eisenhower, bo agencija poudarjala važnost, ki jo ZDA pripisujejo miroljubni in znanstveni uporabi izvenatmosferskega prostora».

Dalje zahteva predsednik ustanovitev posvetovalnega sveta za aeronavtiko in vesoljstvo. Vsaj enega člana tega sveta bo imenoval obrambni departma. Svet bo imel nalogo dajati nasvete načelniku Bele hiše in ravnatelju «Narodne argencije za aeronavtiko in vesoljstvo».

Končno omenja predsednik, da je nedavno odobril «začasen program», ki določa izstrelitev nekega števila manjših satelitov.

—«»—

Poziv laburistov proti atomski oborožitvi

LONDON, 2. — «Voditelji laburistične stranke menijo,

Adenauer meni, da se je povečala možnost sklicanja konference na najvišji stopnji

O sovjetski pobudi in ameriških jedrskih poizkusih - Strauss pravi, da Nemčija ne bo imela jedrskega orožja še tri, štiri ali morda tudi pet let

BONN, 2. — Tiskovni urad zahodnonemške vlade je v zvezi z intervjujem kanclerja Adenauerja londonskemu list «Daily Mail» in norveškemu listu «Telegraf» danes objavil izjavo, ki pravi, da je pri objavi intervjuja prišlo do nesporazuma. Oba lista namreč trdita, da je Adenauer izjavil, da bodo zahodne države predlagale sklicanje konference zunanjih ministrov v Moskvi konec aprila.

Izjava pripominja, da je Adenauer mislil na zahodno ponudbo za sklicanje konference veleposlanikov, kakor to omenja nota, ki so jo zahodne države poslale te dni v Moskvo.

Dopisnik lista «Telegraf» je Adenauerja vprašal, «kaj ni delovalo v diplomatski ofenzivi Zahoda, ki jo je blokirala sovjetska napoved o enostranski prekinitvi jedrskih poizkusov.» Adenauer je odgovoril: «Bili smo prepočasni.»

Dopisnik je zatem vprašal Adenauerja, čemu se je do sedaj on najbolj upiral konferenci na najvišji stopnji. «Vzroki so enostavni, je odgovoril Adenauer, toda sedaj je veljajo več. Ko je bil Bulganin ministrski predsednik in Hruščev prvi tajnik partije, nismo mogli vedeti, kdo ima dejansko oblast. Sedaj Hruščev lahko predstavlja Sovjetsko zvezo, ne da bi se moral obračati na Bulganina, ko hoče govoriti, kakor sem imel priložnost ugotoviti oktobra 1955 v Moskvi.»

Nato je dopisnik vprašal kanclerja, ali bo Hruščev, ki je sedaj ministrski predsednik in prvi tajnik partije, skušal pripraviti Zahod, da pristane na konferenco najvisjih, ker

da so v sedanjem trenutku okoliščine ugodne Sovjetski zvezi. «Okoliščine so v sedanjem trenutku ugodne Hruščevu osebno,» je odgovoril Adenauer. «Hruščev zelo potrebuje uspeha in bo verjetno skušal doseči konferenco najvišjih z vsemi mogočimi sredstvi. Toda Hruščev bo hotel imeti predvsem oseben razgovor s predsednikom Eisenhowerjem. Moje mneje je, da spremembe v Moskvi v velikem meri povečujejo možnost plodne konference in da Hruščev ne bo dovolil, da bi ta imela neuspeh. Hruščev ni Stalin. Skoraj vsi njegovi nasprotniki so se živi v nasprotju z nasprotniki Stalina. Sovjetsko ljudstvo ne verjame več tako lahko v propagando in Hruščev potrebuje večjo podporo in večji uspeh, da okrepi svoj položaj. V sedanjem trenutku pa je vsekakor zelo težko reči, kakšen bo rezultat konference najvisjih.»

Dopisnik je vprašal Adenauerja, ali ni bolj nevarno pogajati se s Hruščevom, kakor je bilo s Stalinom, s katerim «se je vedelo, kaj se lahko pričakuje, medtem ko skuša Hruščev spraviti v zmoto s svojimi nasmeški». «Stalin, je odgovoril Adenauer, je napravil svojo državo večjo in je napravil ogromen vtis na prebivalstvo. Hruščev bi utegnil postati bolj nevaren, če bi skušal povečati svojo oblast. To je človek, glede katerega sploh ni mogoče kaj napovedovati. Spričo notranjih težav bo skušal odvrniti pozornost na inozemstvo in tedaj bi se utegnilo nekaj zgoditi.»

Zadnje vprašanje: «Ali menite, da bi morali Velika Britanija in ZDA posnemati sovjetsko pobudo in prekiniti svoje jedrske poizkuse?» Adenauer je odgovoril: «Odvisno je od poizkusov, ki jih mislijo ZDA sedaj delati. Brali sem, da so ti poizkusi povezani z izdelavo protiraketnega orožja. Če je tako, bi bilo neumno in nevarno prekiniti jih v sedanjem trenutku. Toda če bi šlo samo za običajne poizkuse, bi ZDA dobro napravile, da jih ne bi delale. Zdi se, da gledajo Rusi na zadevo kakor na neke vrste nogometno tekmo. Ko da sodnik znak, da je igra končana, oni pričakujejo, da bodo vsi prenehali igrati». Adenauer je dodal: «Gromikovi predlogi niso se znani v podrobnostih in celotno vprašanje inšpekcije ni bilo še jasno določeno. Javno mnenje na Zahodu je preveč pozorno na ruske izjave in pripisuje se preveč veljave vsaki besedi, ki se izreče v Moskvi. Napovedi, kakršna je ta, imajo ogromno propagandistično vrednost, zlasti v nevtralnih državah.»

Londonski «Daily Mirror» pa objavlja intervju, ki ga je zahodnonemški obrambni minister Strauss dal laburističnemu poslancu Crossmanu. Nemški minister je izjavil, da lahko zajamči, da Nemčija ne bo imela jedrskega orožja še za tri, štiri ali pet let. Toda če bodo druge države, posebno pa Francija, začele izdelovati lastne vodikove bombe, je mogoče, da bo tudi Nemčija to napravila. Strauss je izrekel mnenje, da bi morale samo ZDA izdelovati atomske bombe, ki naj bi jih v primeru vojne dale na razpolago zaveznikom. Omenil je tudi obstoj tajnega načrta NATO, na podlagi katerega bodo morale države članice razen Portugalske in Luksemburga, letos začeti vežbanje svojih čet pri uporabljanju nekaterih ameriških izstrelkov vrste «Matador», ki se lahko uporabljajo z jedrskim nabojem ali pa brez njega.

—«»—

Hasan Brkić o zunanji trgovini FLRJ

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 2. — Predsednik odbora za zunanjo trgovino Hasan Brkić je danes na posvetovanju o nekaterih vprašanjih zunanje trgovine ugotovil, da je Jugoslavija sposobna še odločneje vključiti se v razvoj z industrijsko razvitimi državami. Ker ni bil jugoslovanski izvoz doslej obrnjen v to smer, bodo v kratkem sprejeli ukrepe za povečanje izmenjave z gospodarsko razvitimi državami. Medtem pa se ne bo zanemarjala izmenjava tudi z drugimi državami, posebno z azijskimi, afriškimi in južnoameriškimi.

Pri analizi lanskoletne trgovinske izmenjave Jugoslavije z inozemstvom je Hasan Brkić ugotovil, da se je jugoslovanski izvoz povečal od 97 milijard v letu 1956 na 118,1 milijarde v letu 1957. Uvoz pa od 142,2 milijarde na 198,4 milijarde. Zadnja tri leta se je izvoz industrijskega blaga povečal za 65,3 odst. Od lanskoletnega uvoza odpade na uvoz hrane in surovin ena polovica, na uvoz polizdelkov in kemijskih izdelkov pa ena četrtina. Težišče jugoslovanske zunanje trgovine je v Evropi. Na evropske države odpade 78,7 odst. jugoslovanskega izvoza in 61,4 odst. uvoza. Značilno pa je, da se je lani udeležba držav Zahodne Evrope pri jugoslovanskem izvozu zmanjšala za 2,4 odst. v primeri z letom 1956 in povečala udeležba držav Vzhodne Evrope za 2,7 odst.. Istočasno pa se je povečala udeležba držav Zahodne Evrope pri jugoslovanskem uvozu za 2,5 odst. in zmanjšala udeležba držav Vzhodne Evrope za 2,6 odst.. Izvoz Jugoslavije v Severno Ameriko se je v absolutnih številkah povečal, udeležba pa je ostala nespremenjena.

B. B.

—«»—

Štirje mrtvi pri nemirih v Beirutu

BEIRUT, 2. — Danes je prišlo v Tiru do novih nemirov, ko je nastopila policija proti množici demonstrantov, ki so zahtevali oprostitev petih oseb, ki so bile nedavno aretirane zaradi žalitve libanonske zastave. Pri tem so bile štiri osebe ubite, 11 pa ranjenih. Ne navajajo pa se izgube policije. Libanonska vlada se je popoldne sestala ter pretresala vprašanje notranje varnosti. Ministroma za obrambo in za pravosodje je dala nalogo, da odpotujeta v Tir ter tam proučita položaj in da pripravita material za prihodnjo vladno sejo.

—«»—

Področje pri Ifniju zopet pod Marokom

MADRID, 2. — Neko špansko področje severno od ozemlja Ifni se bo 10. aprila povrnilo pod nadzorstvo maroških oblasti po sporazumu, ki je bil sklenjen včeraj v Sintri na Portugalskem med španskim zunanjim ministrom Castiello in maroškim Belafrejem.

Poročilo maroškega zunanjega ministrstva pa danes poudarja, da je maroški zunanji minister Ahmed Belafrej, ko je včeraj v Sintri podpisal sporazum o prehodu področja južno od španskega protektorata pod oblast maroške vlade, odklonil priznanje južnih meja tega področja ter o njih izrazil izrecne pridržke.

V Madridu vesti o tem sporazumu nič ne komentirajo. Pogajanja za sporazum so se vodila na Portugalskem v največji tajnosti. Španska vlada, pravijo v Madridu je vedno priznavala načelo maroške suverenosti na področju, ki se imenuje Južni Maroko, vendar je vedno stavila kot pogoj za realizacijo te suverenosti, da maroška vlada onemogoči tamkajšnje «netilce nemirov.»

—«»—

Favzi v Ženevi s Hammarskjoeldom

ŽENEVA, 2. — Zunanji minister Združene arabske republike Favzi je danes prispel v Švico, da bi se sestal z generalnim tajnikom OZN Dagom Hammarskjoeldom. V Ženevi bo ostal dva dni. Ob svojem prihodu je časnikarjem izjavil: «Razpravljali bomo o vprašanjih skupnega interesa, vendar pa nisem razpoložen, da bi o tem govoril.»

Pred svojim odhodom z letališča v Kairu danes zjutraj pa je časnikarjem dejal, da bo s Hammarskjoeldom pretresel nov položaj Združene arabske republike v OZN ter vprašanje njenega predstavništva v mednarodnih agencijah.

Relativna večina FIOM-CGIL v notranjih komisijah FIAT

FIOM-CGIL 32 odst., CISL 13,9 odst., «demokratični delavci» (odstranjeni iz CISL) 25,1 odst., UIL 26,1 odst., CISNAL 2,9 odst.

TURIN, 2. — Izidi volitev notranjih komisij v tovarni FIAT so naslednji:

Delavci: FIOM-CGIL 14.412 (12.943) ali 32 odst. (26,6), sedežev 36 (34). — CISL 6241 (20.779) ali 13,9 odst. (45,9), sedežev 12 (71). — «Svobodni demokratični delavci» (odstranjeni iz CISL, ker so odkrito služili ravnateljstvu FIAT) 11 (0) ali 25,1 odst., sedežev 32. — UIL 11.771 (12.261) ali 26,1 odst. (27,1), sedežev 39 (41). — Fašistična CISNAL 1092 (200) ali 2,9 odst. (0,4), sedež (0). — Ostale liste so dobile 6 glasov. Številke v oklepaju označujejo volilne leta 1957. Vseh glasovalcev je bilo 45.028, med katerimi jih je bilo lani 45.283. Glasovnic: FIOM-CGIL 28 (9) ali 0,2 odst. (0,1) sedežev 0 (0). — CISL 119 (7.714) ali 0,4 odst. (66), sedežev 3 (43). — Svob. dem. delavci» 6454 ali 16,9 odst., sedežev 42. — UIL 13965 (3965) ali 36,5 odst. (33,9), sedežev 19 (16).

Tajnik CGIL, poslanec Foa je izjavil, da je ponovna pridobitev relativne večine v delavskih notranjih komisijah za FIOM-CGIL važen korak za njegovo resnično sindikalno moč v tem ogromnem industrijskem kompleksu republike. Socialdemokratska UIL, ki je hotela ločiti svoje odgovorne od delodajalca, je izgubila glasove v primeri z lanskimi izidi. Relativno se je uveljavila demokristjanska CISNAL, ki je v zadnjih tednih izdajala Arrighija, ki vodi tako imenovane «Svobodne demokratične delavce» in ki je celo sodeloval z ravnateljstvom FIAT. Tajnik UIL Viglianesi pa je dejal, da ni «bilo le-ta posebnih sprememb». Tajnik CISL Pastore je izjavil, da je izid boljši, kot so predvidevali. «Ko je CISL prvič izključila Arrighija leta 1953, smo dobili 2000 glasov manj kot letos.» Poudaril je zastraševanje s strani ravnateljstva, kar je imelo za posledico, da so bili številni glasovi oddani za «arrighijevce».

—«»—

Katoliški škofje iz Jugoslavije obiščejo Vatikan

BEOGRAD, 2. — Po poročilih iz rimo-katoliškega ordinariata v Beogradu bodo letos številni katoliški škofje obiskali Vatikan in se predstavili papežu. Konec spomladi in poleti bosta obiskala Vatikan najstarejši zagrebški nadškof koadiutor dr. Franjo Šepar in ljubljanski nadškof dr. Anton Vovk. Beograjski nadškof dr. Josip Ujčić bo odpotoval v Rim na jesen. Do konca leta bodo obiskali Rim tudi ostali rimo-katoliški škofje. Po kanonih rimo-katoliške cerkve so namreč škofje dolžni vsako peto leto obiskati papeža ter grob sv. Petra in Pavla. Letošnji obisk škofov je prvi povojni obisk papežu.

—«»—

Nove ugotovitve po ropu v Ul. Osoppo

MILAN, 2. — Preiskava o ropu v Ulici Osoppo se nadaljuje ne brez rezultatov. Tako sta Arnaldo Gesmundo in Luciano De Maria priznala, da sta bila onadva tista, ki sta pred letom napadla in oropala urarja Costanta Polettija. Prav ta dva pa sta bila tudi tista, ki sta s svojo neprevidnostjo pomagala izdati vso skupino. Odpeljala sta se v Cortino d'Ampezzo, še prej pa si je De Maria kupil luksuzni avto. Ker pa mu je bilo zaradi «lepe preteklosti» odvzeto vozno dovoljenje, se je zmenil z Gesmundom, da je ta vozil avto. S svojo precejšnjo razsipnostjo sta v Cortini takoj padla policijskim opazovalcem v oči in dva podčastnika v civilu, ki sta se jima pridružila, sta kmalu uspela pridobiti si njuno simpatijo, kar je pripomoglo k dokončnemu izidu preiskave.

Še vedno pa sta na svobodi Eros Castiglioni, ki ga policija išče ne samo od ropa v Ulici Osoppo, temveč že dve leti, ter Enrico Cesaroni. Ta dva išče kakih 5000 policistov in orožnikov po vsej državi ter tudi Interpol.

—«»—

«Bomarc» izstreljen

CAPE CANAVERAL, 2. — Ameriško letalstvo je danes izstrelilo vodeni izstrelek «Bomarc». Izstrelek, ki je najmočnejši take vrste, kar jih ima ameriško letalstvo, se je hitro dvignil v oblaku dima. Navpično dviganje je trajalo pet sekund, potem se je pa izstrelek začel nagibati proti jugovzhodu. Okrog 15 sekund po izstrelitvi je izginil ter pustil za seboj sled belega dima. Domet «Bomarca» znaša 320 do 480 km. Podrobnosti o izstrelitvi niso objavili.

Nova afera z Vatikanom

Andreotti oprostil davkov nečaka Pija XII. in Leona XIII.

Pellovo in Tambronijevo poročilo na današnji seji vlade Folchijeve izjave v Londonu - Raab v Vatikanu

(Od našega dopisnika)

RIM, 2. — Na današnji seji vlade bo poročal zunanji minister Pella o moskovskem sklepu za prenehanje atomskih poizkusov. Notranji minister Tambroni bo podal poročilo o predvolilnem položaju v državi. Nato bodo ministri razpravljali o novih veleposlanikih v Venezueli in Indiji. Trdi se, da bo vlada odlikovala tudi vse milanske policaje, ki so sodelovali pri aretaciji gangsterjev, ki so oropali tovorni avtomobil z milijoni v Ul. Osoppo. Verjetno pa je tudi, da bo prišla na vrsto najnovejša afera z Vatikanom: oprostitev plačevanja davkov, ki jo je odredil finančni minister Andreotti za nečaka sedanjega papeža princa Evgenija Pacellija in nečaka slavnega papeža Leona XIII Stanislava Peccija.

Grof Stanislao Pecci je zelo ugleden član upravnega sveta rimske hranilnice. Princ Evgenio Pacelli pa je predsednik letališča v Busto, predsednik Nacionalnega zdravniško-farmakološkega zavoda, predsednik «Condil Tubi Opere Idrauliche e Affini», predsednik «Gestione Esercizio Navi», upravni svetnik «Banco di Roma» in upravni svetnik «Italgas». Finančni minister Andreotti, ki je voditelj demokristjanske struje «Primavera» ter je tesno povezan z vatikanskimi krogi, je izjavil, da gre pri oprostitvi davka samo za «pravilno» tolmačenje člena 12 konkordata, sklenjenega med Italijo in Vatikanom, ki določa, da so oproščeni plačevanja davkov diplomatski predstavniki tujih dežel pri Vatikanu. Princ E. Pacelli je namreč predstavljal pri Vatikanu l. 1946 republiko Costarico, grof Stanislao Pecci pa je predstavljal leta 1941 Vojaški malteški red. Poleg njiju je oproščen davkov tudi markiz Serlupi Crescenzi, ki je predstavljal leta 1939 v Vatikanu znamenito republiko San Marino.

Nadalje je Andreotti dejal, da gre samo za 512.000 lir in zaradi tega hkrati samo za «načelno vprašanje». Zadeva je bila tako delikatna, da vloge obeh papeških nečakov ni hotel rešiti noben dosedanji finančni minister, niti Vanoni niti Pella niti Tremelloni, pa čeprav sta bila prva dva prav tako demokristjana kot Andreotti, zadnji pa socialdemokrat. Andreotti se je včeraj izgovarjal, da njegovi predhodniki niso vloge rešili samo zaradi znane počasnosti postopka. Pritožil se je, da gre za špekulacijo na njegovo škodo in poudaril, da je «vprašanje zanj zaključeno». Toda vse kaže, da ni zaključeno za javno mnenje, ker se govori, da bo na vladni seji jutri sprožil razpravo o tej najnovejši aferi eden izmed ministrov Fanfanijeve struje, ki je — kot je znano zlasti glede kandidatur — v zelo ostrem sporu z Andreottijevo strujo.

Današnji članek o tej zadevi, ki ga je objavil vatikanski uradni «Osservatore Romano» pa kaže, da hoče Vatikan nekaj takega preprečiti.

List piše namreč, da «socialkomunistični» tisk napada dva papeška nečaka namesto, da bi napadal tudi markiza Crescenzia samo zato, da bi prizadel papeža, ki nosi priimek svojega davkov osvobojenega nečaka. Nato se list spušča v dokazovanje, da gre za izvajanje člena 12 lateranske pogodbe, kar pa pravniki odločno pobijajo. Člen 12 samo povlja določbo člena 14 zakona o prihrankih, ki jamči inozemskim diplomatskim predstavnikom — samo inozemskim! — pri Sveti stolici osvoboditev plačevanja osebnih davkov. V tem primeru pa gre za dva italijanska državljana, ki sta podvržena plačevanju davkov tako kot vsak ostali italijanski državljan. Zaradi tega dejansko vsa zadeva ne spada med verska in cerkvena vprašanja, temveč se tiče samo dveh italijanskih državljanov, ki ju finančni minister ne bi smel osvoboditi plačevanja davka. Zato se vatikansko glasilo zaman jezi, ko piše, da gre za zavestno «žalitev papeža kot osebe in kot funkcije», ki jo opravlja. Dejstvo pa je, da je Vatikan poslal italijanski vladi posebno diplomatsko noto, v kateri je zahteval za oba papeška nečaka oprostitev davka. Papež sam pa je že dokazal, da se zna braniti pred žalitvami tudi s pomočjo sodišča, kot nam je znano iz posledic, ki jih je imel članek francoskega pisatelja Peyrefitta.

V Vatikanu je bil danes avstrijski kancler Raab, ki se je razgovarjal z msgr. Samorejem, tajnikom za izredne cerkvene zadeve, nato pa z msgr. dell'Acquo, namestnikom državnega tajnika. Kot smo že poročali, gre za privatni obisk, na katerem se je kljub temu prav gotovo govorilo o ureditvi spornih vprašanj v zvezi z vatikansko-avstrijskim konkordatom. Raab se je nato udeležil v avstrijski ambasadi večerje in se razgovarjal s predsednikom Zolijem, ministrom Pello in drugimi državniki, tudi o Južnem Tirolu.

Iz Londona poročajo, da je podtajnik za zunanje zadeve Folchi predaval v italijanski trgovinski zbornici v Londonu. Govoril je o področju svobodne izmenjave in o Pellovem načrtu za Srednji vzhod. Izrazil je željo, da bi se zadevna pariška pogajanja ugodno zaključila. Za Pellov načrt pa je dejal, da se bo o njem razpravljalo na sedežu, «za katerega smatramo, da je najbolj primeren za vse evropske države». «Načrt ima namen podpirati razvoj držav Srednjega vzhoda in bo njegova izvedba predstavljala znaten poizkus pobijanja sedanjega gospodarskega prodiranja drugih držav. Hkrati pa bo okrepila strujo izmenjav v trikotniku ZDA - Zahodna Evropa-Srednji vzhod.

A. P.

Izjave znanstvenika Stanjukoviča

Kmalu bodo izstrelili sputnik III z več psi

Prihodnji sovjetski sputniki bodo tehtali pol do poldruge tone

BUDIMPEŠTA, 2. — Neki madžarski mladinski list objavlja intervju s sovjetskim znanstvenikom, specialistom na področju vodenih izstrelkov, prof. Stanjukovičem.

Strokovnjak je izjavil, da je blizu izstrelitev tretjega sputnika. Omenil je pri tem možnost, da bi v tretji sputnik vkrcali celo več psov. Dostavil je, da bi lahko v SZ v bližnji bodočnosti izstrelili umetni satelit, ki bi ga pognala atomska energija.

Madžarsko partijsko glasilo «Nepszabadsag» piše v zvezi z bodočimi sovjetskimi poskusi, da bodo prihodnji sovjetski sputniki težki od pol do poldruge tone. List tudi trdi, da je mogoče z izstrelkom, ki je dvignil sputnik II, pognati majhen satelit toliko, da začne krožiti okrog Lune.

Hammarskjoeld o diplomatskih razgovorih glede razorožitve

LONDON, 2. — Razgovori, ki jih je glavni tajnik OZN Hammarskjoeld imel v Londonu med svojim uradnim obiskom, so se danes končali z novimi razgovori z zunanjim ministrom Selwynom Lloydom. Še prej se je Hammarskjoeld sestal s predsednikom vlade Mac Millanom ob navzočnosti Selwyna Lloyda.

Predstavnik Foreign Officea je izjavil, da so danes govorili o «vprašanjih, o katerih diskutirajo v OZN», predvsem pa o Srednjem vzhodu. Zvedelo se je, da so govorili o poročilu posredovalca OZN o Kašmirju, o obmejnih incidentih med Izraelom in Sirijo, o plačevanju dodatne pristojbine za ladje, ki potujejo po Sueškem prekopu (da se poravnajo stroški, ki jih je OZN imela za čiščenje prekopa), o stroških za vzdrževanje varnostnih sil OZN v Gazi in na Sinajskem polotoku itd.

Nocoj je Hammarskjoeld govoril pred člani obeh angleških zbornic. Poudaril je važnost razorožitvenega vprašanja ter gospodarskega razvoja Azije in Afrike.

Očitno je, je poudaril, da se nadzorovana razorožitev ne more izvesti izven Združenih narodov, kajti vsak sistem razorožitve mora sprejeti in izvajati svetovna organizacija, v kateri so praktično vse države. Vendar pa to ne izključuje privatne diplomacije bodisi v okviru OZN ali pa izven OZN. Uporabljanje take diplomacije je dejansko potrebno, da se pripravijo sklepi o razorožitvi v OZN. Naloga najbolj prizadetih držav je, doličiti, kako naj se diplomacija uporablja na najboljši način. Zelo važno in zelo nujno pa je uporabiti diplomatska sredstva na vsakršni ravni v okviru OZN ali pa izven te organizacije. Taka metoda bi utegnila biti potrebna, da pride do sporazuma o enem ali več ukrepih, ki naj ustavijo oboroževalno tekmo in ki naj zajamčijo varnost prizadetih držav.»

—«»—

Tudi ženske v lordski zbornici

LONDON, 2. — Spodnja zbornica je danes z 292 glasovi proti 251 končno odobrila načrt zakona, ki dovoljuje ženskam, privkrat po 700 letih, da postanejo članice lordske zbornice. Načrt zakona mora sedaj formalno odobriti še kraljica.

Lordska zbornica se je izrekla za načrt, na podlagi katerega lahko postanejo dosmrtni lordi tako moški kakor ženske. Naslov pa ne bo deden-

Po stavki, ki je skoraj omrtvičila Francijo

Gaillard se bo še dalje upiral vsem zahtevam za zvišanje mezd

Dejal je, da hoče vlada za vsako ceno braniti «krhko ravnotežje» - Razgovor z Beeleyem in Murphyjem, ki odpotujeta danes spet v Tunis

PARIZ, 2. — Po včerajšnji stavki, katere se je udeležilo poldrug milijon ljudi in ki je omrtvičila dejavnost v državi, je Gaillard začel akcijo, da javnemu mnenju prikaže gospodarski položaj in perspektive za bližnjo prihodnost. Gaillard je govoril po radiju in televiziji, finančni minister Pflinmlin pa je dopisniku lista «France Soir» dal vrsto izjav o sedanjem položaju.

Gaillard je v svojem govoru opozarjal na gospodarske težave. Poleg tega je pozval stranke, ki podpirajo sedanjo vlado, naj spoštujejo obveznosti, da parlament lahko odobri proračun za leto 1959. Ta poziv velja posebno socialistom, ki so še posebno podpirali mezdne zahteve delavcev in sindikalne akcije.

Vlada hoče za vsako ceno braniti proračun, ki v sedanjih okoliščinah ne dopušča zvišanja državnih izdatkov, ker bi to še povečalo primanjkljaj, ki je bil določen na 600 milijard. Če bi vlada pristala na zahtevane poviške, bi morala najti nad 200 milijard frankov, S tem bi morala dokončno opustiti vse napore za gospodarsko in finančno ozdravljenje dežele.

Med drugim je Gaillard izjavil: «Že deset let vodimo dnevno bitko, da se oskrbimo z devizami. Ne samo, da bitke nismo zgubili, pač pa smo na tem, da jo dobimo.» Gaillard je dodal, da se bliža trenutek, ko bo inflacija zaustavljena. «Kdor bi ogrožal to še krhko ravnotežje, bi zadal naši deželi zelo resen udarec. V prvem trimesečju 1957 so se cene na drobno zvišale več ko dva odstotka. Februarja so se zvišale za en odstotek in marca bi dosegli popolno ustaljenost, če ne bi mraz oškodoval oskrbe s sočivjem. Zelo verjetno je, da se aprila cene ne bodo višale.»

«Naša dolžnost je, da s povišanjem mezd ne kompromitiramo stabilnosti, ki jo bomo kmalu dosegli. Prvi sem prepričan o nezadostnosti sedanje življenjske ravni številnih mezdnikov. Izjavil sem sindikalnim organizacijam, da bo vlada napravila vse, kar more, da prepreči gospodarsko krizo in brezposelnost ter da brani sedanjo raven cen.»

«Vlada je že sporočila, da bo konec maja, ko se bodo rezultati njene politike bolj jasno pokazali, mogoče začeti razgovore, da se vidi, ali so mogoča izboljšanja. V sedanjem stanju okrevanja gospodarstva bi zvišanje mezd bilo varanje. Povzročile bi katastrofo. Nepošteno bi bilo do mezdnikov kakor tudi do vse dežele, če tega ne bi povedali.»

Toda številni delavci in nameščenci, ki postavljajo svoje zahteve za zvišanje mezd in plač, poudarjajo, da se življenjski stroški stalno višajo, in da vlada ni sposobna vzdrževati blokade cen. Vse torej kaže, da bo spor ostal se dalje odprt in da se bo kmalu še bolj zaostril. Sindikati rudarjev so danes poudarili, da bo vlada v celoti odgovorna za morebitne nove spore, če bo vztrajala na svojem negativnem stališču.

Na političnem sektorju pa je treba omeniti, da je zopet prišlo v ospredje vprasanje angleško-ameriških dobrih uslug v francosko-tunižkem sporu. Posredovalca Beeley in Murphy sta se danes vrnila v Pariz in se sestala z Gaillardom in zunanjim ministrom Pineaujem. Jutri bosta odpotovala v Tunis. Po razgovoru je Pineau izjavil, da sta Murphy in Beeley poročala o svojem razgovoru s Hammarskjoeldom in da se bosta prihodnji teden vrnila iz Tunisa v Pariz.

Na vprašanje, ali so z Murphyjem in Beeleyem govorili o uporabi čet OZN za nadzorstvo ob meji, je Pineau odgovoril: «Ni se

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 15.6, najnižja 7.8, zračni tlak 1012.7, pada, veter 12 km, vlaga 59 odst., nebo 8/10 pooblačeno, morje mirno s temper. 8.9. Vreme danes: Spremenljivo z delnimi pooblačitvami.

Tržaški dnevnik

Danes, ČETRTEK, 3. aprila V. četrtek, Rihard, Zarko Sonce vzide ob 5.43 in zatone ob 18.35. Dolžina dneva 12.52. Luna vzide ob 18.03 in zatone ob 5.03. Jutri, PETEK, 4. aprila V. petek, Izidor, Dorislav

Podatki trgovinske zbornice za februar

Skromen obseg prodaj v trgovini na drobno

Zadovoljiva proizvodnja v industriji - Občutno skrčenje prodaje tobaka - Zmanjšanje števila brezposelnih

Statistični urad tržaške trgovinske zbornice je objavil podatke o tržaškem gospodarskem položaju v februarju. Ti podatki se nanašajo sicer samo na gospodarsko stanje enega samega meseca, vendar kažejo približno enako podobo kot obsežnejši podatki o daljšem razdobju in torej govore o določenih gospodarskih sektorjih, ki so zabeležili bolj ali manj trajen napredek in o sektorjih, kjer imamo že dolgo časa opravka s stagnacijo, če že ne z ostrejšo krizo.

STEVILO PREBIVALSTVA: 28. februarja 1958 je znašalo število prisotnega prebivalstva celotnega ozemlja (torej vseh šestih občin) 307.387 oseb in je bilo za 138 oseb nižje kot prejšnji mesec. Do znižanja je prišlo tako zaradi tega, ker je več oseb umrlo, kot se jih je rodilo (109 oseb), kot tudi zato, ker se je več oseb izselilo kot priselilo (29 oseb).

Ti podatki samo po sebi nestrokovnjaku mnogo ne povedo, vendar so zelo značilni in odkrivajo eno izmed zelo resnih plati krize strukture tržaškega gospodarstva. V poročilu, ki ga je pripravila tržaška trgovinska zbornica za sestavo organskega načrta za rešitev krize tržaškega gospodarstva (in katerega, da mimogrede omenimo, vlada ni hotela nikoli upoštevati), je namreč med drugimi pomembnimi poglavji tudi posebno poglavje, posvečeno razvoju števila prebivalstva in kjer je ugledni znanstvenik tržaške univerze prof. Bonifacio med drugim napisal naslednje:

«Proučitev teh popisov prebivalstva iz leta 1900, 1931 in 1951 vodi do zaključka, da se je kvalitetni sestav prebivalstva postopoma slabšal, tako da je znižano število rojstev, podaljšana povprečna življenjska doba in izpremenjena struktura priseljevanja privedla do relativnega znižanja števila mladih ljudi in povečanja števila starejših oseb (zlasti žensk)». Pisec zaključuje, da to vodi do naslednjih posledic: «1. Stalno večjih težav za pomladitev kvalificiranega osebja, 2. Povečanja povprečne starostne dobe delovnega razreda, 3. Večjega števila upokojencev, 4. Večjega števila vdov in z njimi tudi pokojnin, 5. Povečanja ponudbe ženske delovne sile».

Vsi ti pojavi sami po sebi niso povsem negativni, saj je nedvomno ugodno, da se je podaljšala povprečna življenjska doba. Vendar v drugih mestih polni praznine dotok mladih svežih sil s podeželja, kar se v Trstu ne dogaja, odnosno je v preteklih letih prišlo do pospešenega priseljevanja starejših nekvalificiranih oseb (ezuli), medtem ko se je izselilo večje število kvalificiranih mlajših Tržačanov (Avstralija itd.), kar vse povzroča, da postaja Trst vedno bolj mesto upokojencev.

Ta težnja se torej nadaljuje tudi v letošnjem letu in se struktura še nadalje slabša ter s tem izpodkopava možnosti za ugodnejši bodoči razvoj mesta.

TURIZEM: V obravnavanem mesecu so zabeležili 24.209 nočnin italijanskih in 7.517 nočnin tujih turistov. V primerjavi s februarjem lanskega leta so zabeležili 4 odst. nočnin italijanskih in 7,9 odst. nočnin tujih turistov manj. Če pa upoštevamo primerjavo prvih dveh mesecev, vidimo, da je bilo letos nekaj nočnin italijanskih turistov manj in nekaj tujih turistov več.

Stevilo nočnin turistov je torej samo po sebi zadovoljivo in kaže postopno sicer skromno težnjo k povečanju. Vendar pa imamo tudi tu opravka z negativnim pojavom, saj se velika večina zlasti tujih turistov ustavi v Trstu le kak dan in nato se takoj odpelje naprej. Potrebno bo opraviti še mnogo dela in med tem zlasti urediti tržaško obalo, da bodo številke postale v resnici ugodnejše.

TRGOVINA NA DROBNO: Kot običajno že več let so tudi v februarju zabeležili skromen obseg prodaj in so samo številne razprodaje tekstilnih trgovin in trgovin z obutvijo nekoliko poživile prodaje. Zaloge so prevelike v vseh trgovinah, kroženje blaga pa se je nekoliko pospešilo v trgovinah, ki so naredile razprodaje.

INDUSTRIJA: Indeks industrijske proizvodnje je zabeležil zadovoljivo raven, saj je znašal v januarju samo 166,1, medtem ko je v februarju skočil na 182,3 in bil v februarju lanskega leta le 141,5. Tu ne gre sicer za neko ugodnejše povečanje (in je v preteklem letu bil indeks že v nekaterih mesecih na podobni ravni), vendar pa lahko z zadovoljstvom ugotovimo, da vsaj več ne pada, za čeprav je še vedno globoko pod splošnim italijanskim povprečjem, ki je že znatno nad 200.

POTROŠNJA: V februarju so Tržačani pokadili 34,108 kg tobaka, kar je za 8 odst. manj kot v januarju in za 32,8 odst. manj kot v februarju lanskega leta. V razdobju januar - februar so Tržačani pokadili 71,178 kg tobaka, medtem ko so v istem razdobju lanskega leta prodali 104,089 kg tobaka ali 31,6 odst. več. Na osnovi teh podatkov lahko zaključimo, da se je prodaja tobaka in tobačnih izdelkov v absolutnem merilu od lani znižala približno za eno tretjino. Vzrok je kaj enostaven, samo spomnimo se, da so lani poleti povečali cene tobaka in tobačnih izdelkov in da je s tem odpadel še eden izmed redkih «privilegijev», katere je užival Trst. Že takrat so strokovnjaki predvideli, da finančni rezultat tega povišanja za državni monopol ne bo najugodnejši in zgornje številke potrjujejo te trditve. Stevilke se sicer nanašajo na kilograme in ne govore, koliko lir je monopol za prodane cigarete in druge tobačne izdelke dobil. Vendar pa lahko zaključimo, da je verjetno dobil celo manj kot lani, ker se je prodaja znižala za eno tretjino in ker so kadilci pričeli kupovati zlasti cenene vrste cigaret.

Znižala se je tudi potrošnja mesa in so prodali v februarju 8.199 stotov mesa in torej 8,2 odst. manj kot v istem mesecu lanskega leta. Potrošnja prvih dveh mesecev letošnjega leta pa je bila za 5,6 odst. z istim lanskoletnim razdobjem.

STEČAJI IN MENIČNI PROTESTI: V februarju je napovedalo 5 podjetij stečaj, medtem ko jih je v februarju 1957 propadlo 5. Skupno so zabeležili 1.800 menič nih protestov v skupni vrednosti 59 milijonov lir in je bilo njihovo število za 9,3 odst. nižje, skupna vrednost pa za 11,4 odst. višja v primerjavi z januarjem.

ZAPOSLENI IN BREZPOSELNI: 28. februarja je bilo 88.635 zaposlenih oseb in torej 806 oseb manj kot 31. januarja 1958. V primerjavi z 28. februarjem 1957 pa se je število zaposlenih povečalo za 1.240 oseb, ali za 1,4 odst.

Brezposelnih je bilo 16.928, ali 508 manj kot v januarju.

V ponedeljek ob 15. uri bo na STRELIŠČU NA OPCINAH **komemoracija 71 talcev** ki jo priredi skupni krajevni odbor.

Vse demokratično prebivalstvo je vabljeno, da s svojo udeležbo počasti spomin padlih žrtev.

RAZVESELJIVA VEST

Od 10. aprila brez karneta v Jugoslavijo

Po novem pravilniku jugoslovanskega državnega tajništva za finančne posle, ki stopi v veljavo 10. aprila, bodo tujci in jugoslovanski državljani, ki stalno živijo v inozemstvu, lahko brez triptika z avtomobili in motornimi kolesi, skuterji in bicikli obiskali Jugoslavijo s pogojem, da so vozila registrirana samo za privatno uporabo. Lastniki vozil bodo morali na meji izpolniti samo prijavo o vrsti vozila, o rezervnih delih, opremi in vrednosti vozila v valuti države, iz katere prihajajo.

—«»—

Uspele poskusne vožnje ladje «Maria Costa»

Tovorna ladja «Maria Costa» je srečno opravila poizkusno vožnjo v Tržaškem zalivu in jo bodo še ta teden izročili genovski pomorski družbi, ki jo je naročila v ladjedelnicah CRDA. Ladja je s polnim tovorom dosegla brzino 17 milj na uro in bo lahko torej naredila pot od Genove do New Yorka v desetih dneh.

Izjava tržaškega vodstva PSI

Socialisti obsojajo ravnanje osrednjega vodstva PSDI v Rimu

S tem so klavrno propadli sadovi skupnega dvajsetmesečnega dela

Potem ko sta osrednje vodstvo PSDI in tukajšnja socialdemokratska federacija zavrnili skupno kandidatno listo za prihodnje državnozborske volitve s PSI, je tržaška federacija PSI objavila poročilo, v katerem sporoča, da bo šla na politične volitve, ki bodo 25. maja, s samostojno listo s tradicionalnim znakom stranke.

Ta sklep ustreza sklepom, ki so bili sprejeti na generalni skupščini članov 18. marca, ki pa niso bili objavljeni, da ne bi z njimi od zunaj vplivali na odločitve tukajšnje federacije PSDI, ki bi jih morala sprejeti glede nameravane sestave skupne liste PSI-PSDI.

Skupščina članov PSI je tedaj sprejela dva različna sklepa. S prvim sklepom je pooblastila izvršni odbor federacije, naj se dogovori s socialdemokrati o podrobnostih za sestavo skupne kandidatne liste. Z drugim sklepom pa je bilo določeno, naj stranka sestavi svojo listo v primeru, da ne bo dosežen pošten in iskren sporazum.

Med krajevnima vodstvoma ni prišlo do nobenih uradnih razgovorov razen sporazuma o sestavi morebitnega skupnega volilnega znaka in o vložitvi tega znaka na notranjem ministrstvu. Medtem ko je osrednje vodstvo PSI z velikim čutom odgovornosti in z velikim razumevanjem do izrednih tržaških vprašanj sprejelo sklepe skupščine svoje tržaške federacije in je privolilo na sestavo skupne kandidatne liste med socialisti in socialdemokrati, je osrednje vodstvo PSDI z izgovori, ki v nobenem primeru ne ustrezajo tržaški politični realnosti, postavilo svoj veto.

Danes od 18. do 19. ure se nadaljuje nabiranje podpisov za socialistično kandidatno listo na sedežu PSI v Ulici Mazzini štev. 31, I. nadstropje.

Danes od 19.30 do 20.30 ure bo na Opčinah nabiranje podpisov za kandidatno listo PSI. Prav tako bo od 20.30 do 21.30 ure v Lonjerju nabiranje podpisov za PSI. Podpisi se nabirajo ob prisotnosti notarja.

S tem je klavrno propadel logični zaključek več kot dvajsetmesečnega skupnega dela, ki je v Trstu napravilo iz socialistične enotnosti enega od najbolj zanimivih elementov mestnega političnega življenja.

Danes je še prerano reči, da je ta politika dokončno propadla. Obenem pa ni mogoče zamolčati ugotovitve, da je socialdemokratska odpoved povzročila usodne pogoje za dokončni neuspeh te politike, čeprav socialisti nimajo nobenih težav priznati vso dobro voljo, ki so jo pokazali pekateri voditelji tukajšnje PSDI, da bi politika enotnosti dosegla zaželene smotre.

Na vse to tržaški socialisti ne morejo storiti drugega, kot izraziti svoje globoko obžalovanje, za kar se je zgodilo, in si želeti, da bodo znali člani PSDI, ki so v vsem tem času pokazali iskreno voljo za enotnost, iz te odvratne in protidemokratične prepovedi svojega osrednjega vodstva, izvleči tiste posledice, ki jim jih veleva njihova socialistična zavest.

—«»—

Tudi kmetje iz Padriča ne soglašajo s ceno za zemljo na Hudem letu

Sinoči je bil v Padričah sestanek kmetovalcev, ki sta ga sklicali Kmečka zveza in Zveza malih posestnikov. Na sestanku so razpravljali predvsem o razlastitvah na Hudem letu ter soglasno sklenili, da ne sprejmejo cene, ki jo je ponudila vojaška oblast za razlaščena zemljišča.

To pomeni, da so vsi lastniki razlaščenih zemljišč na Hudem letu — oni iz Lonjerja kot oni iz Padriča — soglasni v tem, da je povprečna cena 135 lir za kv. m previzka.

Na sestanku so poleg tega razpravljali tudi o nekaterih vaških zadevah

—«»—

Javni nastop Glasbene šole GM

Nekateri gojenci Glasbene šole ter dva gosta so včeraj nastopili v dvorani na stadionu «Prvi maj». Slišali smo poleg že dobro znanih gojencev, o katerih stalnem napredku nas prepriča vsak tak nastop, tudi nekaj mlajših elementov, za katere smemo tudi upati, da bodo postali sčasoma «krepke točke» takih javnih nastopov. Presenetil pa naš je otroški godalni orkester pod vodstvom prof. Kjudra. Se zelo majhni goslači in čelist so s takim pogumom odigrali Corellijev Menuet ter Cirila Cvetka Otroško suito, da so pri navzočih izzvali val navdušenja.

V drugem delu sporeda sta nastopila dva solista. Najprej se je predstavil mladi baritonist Danilo Milič, ki je gojenec Glasbene šole iz Kopra. Razumljivo je, da je pri njegovih letih še težko govoriti o njegovem glasu, vendar pa je zlasti s Schubertom (Deklica in smrt) pokazal že dokajšnjo tehniko in izdelanost. Prikupen je glas gojenke Glasbene akademije na Dunaju Gojke Berginc, od katere smemo pričakovati še lepega napredka vzporedno z okrepitvijo njenega organa. (Nastopiti bi morala še mezzosopranistka Marija Bitenc, toda ta točka je odpadla.)

Za zaključek je še nastopil pevski zbor šole pod vodstvom prof. Ubalda Vrabca. Zbor je na žalost slabo zaseden v moških glasovih in imeli smo tudi občutek, da mu je včasih sam program pretežak. Poiskati bo treba način, da se zbor spravi na tisto višino, ki jo smemo od glasbeno izobraženih članov zbora pričakovati. Seveda se bo moral predvsem številčno (zlasti pri moških) okrepiti, kar ne bi smelo biti nemogoče spričo dejstva, da zahaja v Glasbeno šolo vendar precej odraslejših fantov, ki jih pa v zboru nismo videli.

Mala Barbara Roesner sporoča vsem prijateljem in znancem veselo vest, da je dobila srčkano sestrico, ki ji je ime

EVA

Nona Valči in teta Milena iskreno čestitata ter želita novorojenki obilo sreče.

SNG v TRSTU

V nedeljo, 6. t. m. ob 16. uri v Prosvetnem domu na Opčinah DANILO GORINŠEK **Rdeča kapica**

V nedeljo, 6. t. m. ob 20. uri na Kontovelu THORNTON WILDER ***Naše mesto***

V ponedeljek, 7. t. m. ob 16.30 v dvorani na stadionu «Prvi maj», Vrdelska cesta 7 **Rdeča kapica**

Obveščamo čitatelje v Jugoslaviji, da smo primoranj zvišati ceno našemu listu od 1. aprila dalje, in sicer samo nedeljski izdaji, od dosedanjih 10 din na 20 dinarjev.

RADIO

ČETRTEK, 3. aprila 1958

TRST POSTAJA A

7.00 Jutranja glasba; 11.30 Brezobvezno — drobiž od vsepovsod; 12.10 Za vsakogar nekaj; 12.45 V svetu kulture; 12.55 Orkestra Alfredo Antonini in Howard Barlow; 13.30 Operne arije; 14.00 Beethoven: «Leonora», uvertura št. 3; 17.30 Komorna glasba; 18.00 Chopin: Sonata št. 2 v b-molu op. 35; 18.25 Sibelius: Otožni valček; 18.30 Sirimo obzorja: Znamke govoré; 18.50 Crnske duhovne pesmi; 19.15 Novela: Ivan Cankar: «Četrta postaja»; 19.30 Pestra glasba; 20.00 Sport; 20.30 Bachovi korali; 21.15 Edvard Grieg: Koncert v a-molu za klavir in orkester, op. 16; 21.45 Palestrinove skladbe; 22.00 Ilustrirano predavanje: Jože Peterlin: «Slovo za srečanje»; 22.15 Cherubini: Requiem v c-molu; 23.05 Maurice Ravel: «Pavana za umrlo infantinjo».

TRST I.

11.30 Operna glasba; 12.10 Nove popevke; 14.30 «Tretja stran»; 19.00 Spored na ploščah; 21.00 Rossini: «Mojzes».

KOPER

257 m, 1169 kHz

Poročila v slov.: 7.00, 7.30, 13.30, 15.00

Poročila v ital.: 6.30, 12.30, 17.15, 19.15, 22.30

5.00-6.15 in 7.00-7.15 Prenos RL; 7.15 Glasba za dobro jutro; 12.00 Glasba po željah; 13.40 Kmetijska rad. univerza: «Kmečka žena — gospodinja in proizvajalka»; 13.50 Iz baletne glasbe P. I. Čajkovskega; 14.00 Glasba po željah; 15.25 Narodne pesmi v priredbah F. Marolta, V. Mirka, U. Vrabca, D. Švare in K. Pahorja; 15.40-17.00 Prenos RL; 17.00 Ritmi in popevke; 19.30 - 22.15 Prenos RL.

SLOVENIJA

327.1 m, 202.1 m, 272.4 m

Poročila: 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00

5.00-8.00 Pisan glasbeni spored; 8.05 Naši amaterski zbori pojo; 8.35 Pariške melodije; 9.00 Svet v orkestralnih barvah; 10.10 S popevkami po tujih deželah; 11.00 Orkestralni odlomki iz oper in baletov; 11.30 Cicibanom — dober dan!; 11.45 Otroške pesmi; 12.00 Stare angleške napeve igra orkester Sidney Bowman; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Slovenske narodne poje Ileana Bratuž; 13.15 V glasbenem ateljeju Noela Cowarda; 13.40 Popularne melodije iz orkestralne glasbe; 14.30 Zanimivosti iz znanosti in tehnike; 15.40 Humoreska tega tedna — Danilo Gorinšek: «Vdove Agate prerojenje»; 16.00 Z našimi in inozemskimi solisti in skladatelji; 17.10 V plesnem ritmu z orkestrom Jean Jacques Tilkay; 17.40 «Glasba iz studia 13»; 18.00 Radijska univerza; 18.15 George Enesco: Suita v D-duru «Kmečka»; 18.45 Četrtkova reportaža; 20.05 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov; 21.00 Alfred Prugel: Ubogi gospod Vincent; 21.30 Dimitrij Kabalevski: Godalni kvartet št. 2 op. 44.

TELEVIZIJA

17.00 Spored za otroke; 18.30 Poročila; 18.45 Stari in novi šport; 19.00 Pouk angleščine; 20.00 Oddaja za kmetovalce; 20.30 Poročila; 20.50 «Vsi improvizatorji»; 22.00 «Lovski rogovi v Chevennyju», oddaja iz Francije.

GLEDALIŠČA

VERDI

V sredo 9. t. m. ob 21. uri bo simfonični koncert pomladanske sezone orkestra Tržaške filharmonije pod vodstvom Carla Cillaria in s sodelovanjem violinista Salvatoreja Accarda. Na sporedu so skladbe Brittena, Mendelssohna in Franka. Pri gledališki blagajni se nadaljuje prodaja vstopnic za postore, ki so izven abonmaja.

TEATRO NUOVO

Danes 2. aprila ob 21. uri: Hugo von Hofmannsthal: «Legenda vsakogar». Režiser Franco Enriquez. Abonma A.

KINO

Excelsior. 15.00, 18.20, 21.40: «Most na reki Kwai», W. Holden, Alec Guinnes, Jack Hawkins.
Fenice. 16.00: «Herkulova dela», Steve Reeves, Sylva Koscina, Gianna Maria Canale.
Nazionale. 16.00: «Zgodba o Esther Costello», Joan Crawford, Rossano Brazzi, Heather Seais.
Supercinema. 16.00: «Skrivnost sestre Angele», Raf Vallone in Sophia Desmarets.
Filodrammatico. 15.00: Revija: «Con mi no se scherza», Film: «Teta iz Amerike na smučanju», Tina Pica.
Grattacielo. 13.30, 17.30, 21.30: «Deset božjih zapovedi». Cene: odrasli 500 lir, otroci in vojaki 300 lir.
Arcobaleno. 13.30, 16.00, 19.00, 22.00: «Slovo od orožja», R. Hudson, J. Jones, A. Sordi. Izkaznice prepovedane.
Astra Rojan. 16.00: «Dovolite mi, oče», A. Sordi in A. Fabrizi.
Capitol. 16.30: «Lazzarella», G. Panaro, R. Como, Mario Girotti, D. Modugno, Tina Pica.
Cristallo. 16.30: «Trije Amerikanci v Parizu», T. Curtis.
Alabarda. 15.30: «Ženska usoda», G. Peck in L. Bacall.
Aldebaran. 16.00: «Krik galeba», R. Dalton.
Ariston. 16.00: «Rdeča žoga».
Aurora. 16.00: «Udar na Kreto», D. Bogarde.
Garibaldi. 16.00: «Sissi, mlada cesarica», R. Schneider, Karlheinz Bohm.
Impero. 16.00: «Sissi, mlada cesarica», R. Schneider.
Ideale. 16.00: «Teror v mestu», M. Fiore, A. Cecchi.
Italia. 16.00: «Venera iz Kerenejes», Belinda Lee, J. Sernas.
Moderno. 16.00: «Venera iz Kerenejes», Belinda Lee, M. Girotti.
S. Marco. 16.00: «Cavalleria rusticana», A. Quinn, Kerima.
Savona. 16.00: «Ni večje ljubezni», A. Lualdi in Interlenghi.
Viale. 16.00: «Steklenli čevljček», L. Caron, M. Wildim.
Viti. Veneto. 16.00: «Angel se je spustil na Brooklyna», P. Calvo, P. Ustinov.
Belvedere. 15.30: «Veliko upanje».
Marconi. 16.00: «Veliki Carusos», Lanza in A. Blyth.
Massimo. 16.00: «Varšavski pogubljenci» (Kanal), nagrajen na festivalu v Cannesu.
Novo cine. 16.00: «Krojač za gospe», Fernandel in S. Delair.
Odeon. 16.00: «Rigoletto», T. Gobbi in A. M. Canale.
Radio. 16.00: «Nove pustolovščine Paperina in tovarišev».

OD VČERAJ DO DANES

DAROVI IN PRISPEVKI

Jože Cesar daruje 1000 lir za Dijaško Matico. Ob veselem dogodku darujeta Milena in Valerija Sila 3000 lir za Dijaško Matico.

Ob svojem 86. rojstnem dnevu 3. aprila in 4. obletnici smrti svoje soproge daruje Anton Brišček 2.000 lir za Dijaško Matico.

—«»—

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 2. aprila se je rodilo 7 otrok, umrlo je 11 oseb, poroka je bila ena.

POROČILA STA SE: težak Silvano Furlan in gospodinja Nives Valmarin.

UMRLI SO: 63-letni Engenio Pecelin, 78-letni Anton Posar, 76-letna Angela Zotti por. Giorgi, 81-letna Cecilia Mayer por. Cristancich, 58-letni Arturo Favretto, 53-letni Anton Sčuka, 87-letni Oscarre Jory, 71-letna Ana Gabrievčič vd. Ubaldini, 64-letni Umberto Zara, 82-letni Sebastiano Coretti in 18 dni star Arnaldo Carniel.

—«»—

NOCNA SLUŽBA LEKARN v aprilu

INAM - Al Cammello, Drevored XX. septembra 4; Godina, Trg Sv. Jakoba 1; Sponza, Ul. Montorsino 9; Vernari, Trg Valmaura 10; Vielmetti, Borzni trg št. 12.

—«»—

Valute

	Milan	Rim
Zlati funt	6.000.—	6 200.—
Marengo	5.700.—	5.900.—
Dolar	621.—	624.—
Frank franc.	130.—	133.—
Frank švicar.	144.—	146.—
Sterling	1.700.—	1750.—
Dinar	80.—	84.—
Siling	23.75	24.25
Zlato	706.—	708.—
Zah. n. marka	147.—	149.—

ZA POMLAD SO VZORCI OBUTVE *trgovine čevljev* **V-iale** med najbolj zanimivimi v mestnih izložbah. Cene v trgovini čevljev VIALE so vedno najbolj ugodne. Vsak nakup v trgovini čevljev VIALE v Drevoredu XX. septembra 18 je vedno dober nakup.

Kriza v malih ladjedelnicah

Delegacija ladjedelnice Sv. Justa pri pokr. predsedniku Gregorettiju

Danes pred ladjedelnico Sv. Roka zborovanje FIOM, na katerem bodo razpavljali o pomanjkanju naročil

Predsednik pokrajinske uprave prof. Gregoretti je včeraj sprejel delegacijo delavcev ladjedelnice Sv. Justa. Delegacijo so spremljali tudi člani notranje komisije, ki so skupno z ostalimi delavci orisali prof. Gregorettiju resen položaj, v katerega je zabredla ladjedelnica. Podjetju namreč grozi po skoraj dvajsetletni dejavnosti propad, če se ne bo rešilo vprašanje tujih naročil.

Pokrajinski predsednik je delavcem obljubil, da bo storila pokrajinska uprava vse, kar je v njeni moči, da se prepreči propad ladjedelnice. V ta namen je prof. Gregoretti že poslal razne brzojavke predsedniku vlade Zoliju, zunanjemu ministrstvu in ministrstvu za delo. Sindikati in oblasti bodo tudi danes posredovali, da bi našli kakšno rešitev.

Kot smo že večkrat pisali, je nastala v ladjedelnici kriza zato, ker osrednje oblasti menijo, da zaradi politične zmede, ki je nastala v Indoneziji, ni za indonezijska naročila dovolj jamstev za kritje izdatkov za gradnjo ladij. V tržaških gospodarskih krogih pa menijo, da bi lahko to zapreko obšli, tako da bi ladje začeli graditi ter da bi za njihovo plačilo jamčila država. Upoštevati je namreč treba, da denar ne bi bil izgubljen, saj bi bile tu ladje, po drugi strani pa bi se s tem rešilo važno tržaško industrijsko podjetje, ki ne bi bilo prisiljeno odpuščati delavce.

Tudi ladjedelnica Sv. Roka v Miljah, ki spada v sklop CRDA, je v slabem položaju. Ta ladjedelnica že mnogo let ne dobiva večjih naročil in položaj v njej se je stalno slabšal. Sedaj so v ladjedelnici skrčili delovni urnik na 40 ur na teden, kar pomeni veliko gmotno žrtev za delavce.

Sedaj ni v ladjedelnici nobenega produktivnega dela. Doki so prazni in ne pričakujejo nobenih naročil niti v prihodnosti. Sindikalne organizacije so obvestile o tem podtajnika ministrstva za delo, za delavce se je zavzel tudi miljski občinski svet. Toda doslej je bilo vse to zaman. Razni podtajniki in ministri mnogo obljubljajo, toda kaj malo izpolnjujejo. Ko je bila kriza na višku, so vedno poskrbeli le za kako malo popravilo, ki je zaposlilo zelo malo delavcev. Za sedaj so obljubili popravilo ladje «Vivaldi», pri čemer bi bili delavci za kak mesec zaposleni, toda zadostovala je že neznatna zamuda, pa se je sprožila kriza. S takšnim začasnim krpanjem se ladjedelnica ne bo rešila in bi morala pristojna ministrstva načeti vprašanje malih ladjedelnic na popolnoma novi podlagi. Stvar ne bi bila težka, saj bi v sklopu CRDA lahko našli kaj dela tudi za ladjedelnico Sv. Roka. Glavno vprašanje pri tem je, da se zagotovi delavcem trajna zaposlitev. Položaj v mednarodnem ladjedelstvu sedaj vsekakor ni tako kritičen, da ne bi bilo to mogoče.

V zvezi s temi vprašanji bo danes ob 16.30 pred ladjedelnico Sv. Roka javno zborovanje, ki ga prireja zveza kovinarjev FIOM. Delavcem bo govoril tajnik FIOM prof. Sema.

—«»—

Hude posledice padcev

S prognozo okrevanja v nekaj dneh so včeraj pridržali na II. zdravniškem oddelku 84 let staro Alojzijo Pahor vd. Elender, kateri so ugotovili udarec na glavi. Njen zet je pojasnil, da je priletna ženska že 27. marca nerodno padla v stanišču svojega stanovanja v Ul. dell'Abro.

Na istem oddelku, samo s pridržano prognozo, so morali v večernih urah sprejeti tudi 24-letno Silvo Micheluzzi iz Ul. Caprin. Njeno stanje je resno, vendar vzrokov še niso mogli ugotoviti.

Bolničarji Rdečega križa so povedali, da so dekle našli nezavestno na tleh v Ul. P. Veronese. Kaj se ji je pripetilo, pa niso znali povedati. Dekle seveda ne govori.

—«»—

Upokojitev dr. Colottija

Dr. Gaetano Colotti, namestnik državnega tožilca na tržaškem sodišču, je včeraj zaradi dosežene starosti stopil v pokoj. Dr. Colotti se je rodil 1888. leta v Gorici, kjer je končal srednjo šolo. Pot ga je nato vodila v Gradec, kjer je 12. oktobra 1909. leta uspešno dokončal univerzo in diplomiral.

Tri leta kasneje se je začela njegova kariera sodnega uradnika. Stopil je v službo na sodišču v rojstnem mestu in dve leti kasneje je položil pri prizivnem sodišču v Trstu izpit za sodnika. 1915. leta je bil premeščen k odseku tržaškega pokrajinskega sodišča v Gradcu, od koder so ga pol leta kasneje premestili v Trst, kjer je bil zaposlen pri državnem tožilstvu.

Po končani vojni so ga potrdili za sodnika pri tržaškem prizivnem sodišču in že leto kasneje so ga pooblastili, da je zastopal državnega pravdnika na razpravah porotnega sodišča v Trstu. Istega leta je bil imenovan za namestnika državnega tožilstva, funkcijo, ki jo je obdržal vse do sedaj, ko je stopil v pokoj.

Ob priliki njegove upokojitve je bila včeraj v pisarni prvega predsednika tržaškega prizivnega sodišča dr. Consalva majhna slovesnost. Prvi predsednik se je s kratkim govorom poslovil od dr. Colottija, katerega je orisal kot vestnega in marljivega sodnega funkcionarja, ki bi moral biti za vzgled vsem mlajšim sodnikom. Nekaj besed sta spregovorila tudi namestnik državnega pravdništva dr. Santonastaso in v imenu odvetniške zbornice odv. Gasser.

Vidno ganjen je dr. Colotti, kateremu so v spomin podarili zlato medaljo, odgovoril in se zahvalil ne samo za sodelovanje pri dosedanjem delu temveč tudi za ganljive besede. Sledila je kratka zakuska, med katero so se od upokojenca osebno poslovili vsi njegovi bivši delovni tovariši.

Dr. Colottiju želimo tudi mi obilo sreče in predvsem mirno in dolgoletno uživanje zasluženega pokoja.

—«»—

700 milijonov lir za ljudska stanovanja

Direkcija za javna dela vladnega generalnega komisariata je odobrila razdelitev 700 milijonov lir za gradnjo ljudskih stanovanjskih hiš. Predvidevajo, da bodo še v tem mesecu odobrili tudi podrobnejše načrte in bodo lahko pričeli z gradnjo. Gre za pet načrtov v okviru IACP, ki se nanašajo na 9 stanovanjskih hiš s 121 stanovanji na Lonjerski cesti, 12 hiš s 84 stanovanji na Rocolu, 2 s 33 pri Sv. Ivanu, 3 z 18 stanovanji na Proseku in 3 s 36 stanovanji v Miljah.

Čitajte in širite **PRIMORSKI DNEVNIK**

Pomorski promet v pristanišču

Za april predvidevajo 105 odhodov ladij iz Trsta

Število odhodov je približno enako kot v lanskem aprilu

Na osnovi prijavljenih prihodov in odhodov ladij, kar zbira tržaška gospodarska agencija ASTRA, se predvideva, da bo v aprilu odplulo iz Trsta 105 ladij, kar je približno enako kot v aprilu lanskega leta, ko je odplulo 106 ladij. V tem razdobju se je namreč res nekoliko povečalo število odhodov proti Perzijskemu zalivu, Daljnemu vzhodu, Srednji Ameriki, Severnemu Tihemu oceanu in Sredozemlju, zato pa se je znižalo število odhodov proti Afriki, Zahodni Evropi in Severn. Ameriki. To pomeni, da v letu dni tržaško pristanišče ni napravilo bistvenega koraka naprej in da ostaja število rednih pomorskih zvez prav tako nezadostno kot je bilo pred letom dni. Že pred dnevi smo podrobneje poročali, da so perspektive za bodočnost kaj malo ugodne, saj se še vedno zavlačuje sklepanje novih konvencij med državo in državnimi pomorskimi družbami, odnosno je parlament do konca lera podaljšal stare konvencije in je malo verjetno, da bi novi parlament takoj pričel razpravljati o tem vprašanju. Poleg tega minister za trgovinsko mornarico med razpravo o ukrepih v korist tržaškega gospodarstva ko so sprejeli izdatek 45 milijard lir za razna javna dela, nikakor ni hotel izreči nobene jasne besede o tržaških pomorskih vprašanjih.

Podatki o številu rednih odhodov proti posameznim geografskim področjem so naslednji (v oklepaju podatek za april 1957): Jadransko morje, Sicilija, Malta, Tirensko morje, Španija 15 (13), Grčija, Turčija, Sirija, Libanon, Izrael, Egipt 43 (43), Afrika, Rdeče morje 13 (16), Perzijski zaliv, Indija, Pakistan, Daljni vzhod 10 (6), Avstralija 0 (1), Zapadna in Severna Evropa 7 (9), Severna Amerika 5 (7), Srednja Amerika, Severni Tihi ocean 8 (6), Južna Amerika 4 (5), skupaj 105 (106).

—«»—

Sporazum za delavce električnih podjetij

Vsedržavna pogajanja za obnovitev splošne delovne pogodbe za električne delavce zasebnih podjetij, ki so se ponovno začela včeraj, so zaznamovala prvi ugoden uspeh za delavce. Med obema strankama so se namreč sporazumeli, da bodo še ta teden plačali delavcem 22 tisoč lir predujma na bodoče poviške, glede katerih se bodo pozneje sporazumeli. Pri nas se pogodba tiče uslužbencev podjetja SELVEG.

—«»—

Nova pomorska proga

Argentinska pomorska družba je sklenila urediti svojo progo med Sredozemskim morjem in Južno Ameriko, tako da bo odslej na tej progi redno 15 odhodov na leto.

Izpred prizivnega sodišča

Znižana kazen upravniku Tržaške tovarne testenin

Albin Pertot je bil najprej obsojen na 4 leta in 7 mesecev ječe, sedaj pa so mu prisodili 2 leti in 9 mesecev

Oktobra lani je tržaško kazensko sodišče po več dni trajajoči razpravi obsodilo bivšega upravnika Tržaške tovarne testenin, ki je šla v stečaj, Albina Pertota na skupno 4 leta in 7 mesecev zapora, na 6.000 lir globe in 10.000 lir denarne kazni. To pa zaradi tega, ker so ga spoznali za krivega obtožb namernega in nenamernega bankrota. Istočasno pa so ga oprostili prilastitve tujega denarja in prekinili postopek za celo vrsto manjših obtožb.

Proti razsodbi, ki se je Pertotu zdela krivična, še posebno, ker je vztrajno trdil, da je nedolžen in da je on propadel, samo da bi rešil tovarno, sta njegova zagovornika vložila priziv, o katerem so sedaj razpravljali več dni in ki se je včeraj končal z delnim znižanjem kazni.

Sicer zagovornika nista dosegla uspeha, kot sta želela, pa čeprav sta skušala dokazati, da je imela propadla tovarna do dneva, ko je upravo sprejel Pertot, približno 20 milijonov lir izgube. Skoraj leto dni je podjetje, katerega je upravljal Pertot, delovalo brez vsakršne pasive, ki pa se je povečala šele leta 1954. To pa zaradi zastarelih strojev, njihove neracionalne razdelitve po tovarni, zaradi povečane cene moke in povečanih stroškov za delovno silo. Kljub temu izguba ni dosegla višine, ki je bila pred Pertotovo upravo.

Med 1954. in 1955. letom se je začela razvijati trgovina

Mihec in Jakec

— Čuj, Mihec, ara ke danes je veliki četrtek; de mi ne boš govoru kašnih naumnosti, ku je tvoja navada!

— *Jest ne govorim nobenih naumnosti, de boš vedu! Jest govorim zmiri pametno, zmiri taku, de je vsem prou jen rečem zmiri ja tistem ke so na vrhi pej nej bo žepan al pej magari komisar jen zatu me vsi rešpetirajo jen prou ne pestim, de be me remenirou vsak jakec.*

— E, ma Mihec! Sej se ni blo treba preci razjezet, sej sem se samo špasau!

— *Ja, ma jest govorim pej zares. Ke danes je tak dan, de moremo govort samo pametno, prouzaprou žalostno. — Postaumo reč od daukou.*

— Prou. Viš, jest be rad vedu, kam gre tolko dnarja. Plačavamo vseh sort taše, na držino, na plačo, ige, več ku stu lir pr litri samo na benzino; na vsakmi plakati je bolo, na vsaki škatli frmenantov, na cigaretah...

— *Ben, od cigaretou rajši mouči!*

— Ja, ja, sej res! Ma s temi dauki more prit anga dnarja nutre!

— *Se zna. Ma treba vedet, de tudi špeš je dosti. Ses vsemi temi znajdbami ke jeh jemamo danes, je vse strašno drago: aroplani ke frlijo bol hitro ku glas, jen koracate, pole tiste rakete, pej volitve, pej senatorji, pej ministri... Vse tu košta, jen ne malo. Jen pole tisti ke pobirajo dauke morejo bet tudi plačani, zatu ke če ne be bli plačani ne bi pobirali daukov jen če ne bi pobirali daukou ne bi jemeli dnarja za plačat tolko ledi, ke be bli pole brez dela.*

— Si končou?

— *Ja. Sm tou reč še, de kašni dauki morejo bet šele tam, kamer delajo tiste atomske bombe. Tisto viš šele košta!*

— Prouzaprou anbot so ubivali ledi bol poceni. Tiste alabarde po starem jenu sable vselih niso ble taku drage. Jen tudi štedirat ni blo treba tolko. Zdej pej an kep inženirjev nečko stedira, kaku be se dalo na bol kunšten jen bol drah način ubivat ledi.

— *Si slišau, de je reku Dals, de uani, Amerikanci bojo vselih delali šperimente ses bombami, čeprou so Rusi rekli, de ne bojo več. Ma de Amerikanci bojo delali šperimente ses takmi bombami, ke se lahko ubiva ledi bol po malem jen ne taku na veliko.*

— Češ reč, de nas bojo ubivali nomalo na bot?

— *Kepej. De znaš, zdej je u Ameriki kriza jen nimajo tolko dnarja za špendavat za tiste velike bombe, jen taku bojo delali bol drobne. Sej tudi sputnike delajo Amerikanci bol mičkene.*

— Du zna! Morbet be nas glih mižerja spametla. Videš, denmo reč, kaku lepu so se začele volitve tle pr nas. Ta prvo ke so se sprimli je blo, kadu ke bo prvi primu za kluko od vrat kamer se nesejo lište. Kej ne be blo lepu, de be se tudi ta veliki vojskavali taku, de be se šli samo zatu, kadu ke prime prej za kluko. Kolko dnarja ke be se pršparalo!

— *Znaš kej: meni se vselih zdi, de govorimo že namalo preveč pametno Jen take ke so govorili prevec pametno so od anbot radi obesli, križali, zaprli, ustrlili al na kašno drugo vižo končali. Se me zdi, de je bulše, de ne govorimo preveč, ke ta višji ne videjo radi preveč furbastih ledi. Jest bi pej vselih rad še nekaj let touku na ta zgun.*

— Prou jemaš! Pejmo rajši pet an kafe!

TELEVIZIJA IN ZDRAVJE

Ameriški otroci že čutijo posledice

Blagor nam, da nimamo televizijskega sprejemnika! — Kako čudno to zveni, kajne? In vendar bi starši, ki bi rekli tako, imeli prav. In tudi ameriški in nemški zdravniki, bi jim to potrdili in to na temelju izkušenj in dokazov.

Združenje ameriških zdravnikov, ki se je temeljito ukvarjalo s tem, je izdalo poročilo, ki ni kdo ve kako prijetno. Nanaša se predvsem na vpliv televizije na zdravstveno stanje ameriških otrok. Odkar se je v ZDA televizija tako razbohotila, so ameriški otroci bolj suhi, kratkovidnost se je močno razširila in prebavne motnje so zelo razširjen pojav. Nad pol milijona mladih Američanov nosi sedaj očala, ki bi jih sicer verjetno ne nosilo. To je mnenje ameriškega združenja zdravnikov.

Nemški zdravnik dr. Schulz, ki je obiskal ZDA vprav zato, da bi na kraju samem proučil ta pojav, je objavil dokaj žalostno sliko Američanov, kakršne si zamišlja čez 50 let: zaradi televizije bodo Američani čez 50 let že nekake spake. Njihovi obrazi bodo izobličeni, posebno se jim bo razvila spodnja čeljust. Vzrok temu: otroci najraje gledajo televizijske programe leže na preprogah in si s pestmi podpirajo brado. Hrbtenico pa bodo imeli Američani vso povito, mišice pa jim bodo močno pokrnele.

Za oči ali bolje vid smo že rekli. Kar se pa tiče hrbtenice in mišic, meni dr. Schulz sledeče: Ker ameriški otroci skoraj ne vedo več, kaj je igranje in šport, se njihove mišice ne morejo razviti, njihove hrbtenice pa so vedno v neprimernem položaju, zato bodo vse povite.

Tudi kar se tiče škodljivih posledic na značaj bodočih Američanov so strokovnjaki zaskrbljeni. Znano je, da je otroška duševnost kot nekaka fotografska plošča, ki sprejema in usvaja vsak vtis. In milijoni mladih Američanov danes s televizijskega ekrana le sprejemajo, ne da bi mogli na vse vtise kakorkoli reagirati ali kritično odgovoriti, skratka si ustvariti tudi svoj lasten dojem o tem, kar se na ekranu dogaja. Če bo šlo to tako naprej — menijo — tudi tedaj, ko bodo že odrasli, ne bodo sposobni ločiti fikcije od dejanskega stanja. So to sicer šele daljne nevarnosti, vendar ni za sedaj nobenega elementa, ki bi to trditev in ta logični sklep mogel ovreči.

Povsem nujno se postavlja vprašanje, kaj se da proti temu storiti, kako te negativne plati ublažiti ali celo odstraniti, kajti nikomur niti na pamet ne pride, da bi veliko prednost, ki jo televizija predstavlja, zaradi tega hotel omalovaževati. Strokovnjaki zato svetujejo sledeče:

Predvsem je treba otrokom določiti razdaljo, kjer morajo med gledanjem TV-programa stati. Najprimernejša razdalja je razdalja, ki je sedemkrat večja od diagonale ekrana, to se pravi pri naših običajnih TV-sprejemnikih od tri do štiri metre.

Nadalje bi otroci in tudi odrasli ne smeli nikoli gledati TV-programa pri popolni temi. Navaditi bi se morali gledati pri medli luči. Najbolje je, da sveti za TV-sprejemnikom žarnica, ki je 10-krat šibkejša od TV svetlobe. To se prvi trenutek zdi pretirano, vendar je vprav menjavanje svetlobe, ki jo povzroča TV oddaja, zelo škodljivo.

Tretje, kar ni nič manj važno: Otrok ne sme stati pred TV-sprejemnikom dlje kot 2 uri zaporedoma. To je sicer za sedanje programe italijanske televizije še pretirano zahtevati, ker so otroške oddaje itak kratke, toda z razvojem bo treba misliti tudi na to. Vzrokov, zakaj bi ne smel otrok stati pred TV-sprejemnikom več kot dve uri, je več, toda posebno velja, da ne smejo čepeti pred sprejemnikom po obedu in še manj smejo gledati program med jedjo. Pri zauživanju hrane je namreč treba, da hrano spremljajo tudi sline, ki olajšajo prebavo. Ker pa morajo za ustvarjanje sline sodelovati tudi možgani, so med gledanjem programa preveč zaposleni, da bi mogli opravljati dvojno delo, da bi mogli torej «dobavljati» v usta tudi slino. Zato je prebava slaba. In Američani so glede tega dali že svoj davek z lastnimi izkušnjami.

ŽIVLJENJSKA SILA JE NAŠ NAJVEČJI KAPITAL...

Kako se bomo nekoliko oddahnile tudi tedaj, ko nam čas ne dopušča

Utrujenost je največji sovražnik sodobnega človeka. Zaradi utrujenosti smo pretirano nervozni, preobčutljivi, včasih tudi apatični. Zaradi utrujenosti tudi naša zunanjost trpi. Toda, kar je najvažnejše, utrujeni organizem mnogo laže podleže raznim boleznim.

Utrujenost je nekak nujen spremljevalec nenavadno «naglega» življenja sodobne, kakor ji pravijo, atomske dobe. Devetdeset odstotkov pacientov toži v ordinacijah zdravnikov, da je utrujeno, in večina zdravnikov svetuje pacientom, naj čim več počivajo. To je logično, toda kako naj počivamo, ko za to nimamo časa.

Da bi mogli utrujenost premagati, moramo najprej vedeti, kaj je utrujenost, oziroma kakšne vrste je naša utrujenost. Poznamo tri vrste utrujenosti: fizično utrujenost, ki se javlja pri napornem fizičnem delu, umsko utrujenost, ki je posledica predolgega razumskega dela, in končno, duševno utrujenost, ki je posledica velikih duševnih razburjenj, pa čeprav ni nujno, da je njihov izvor žalostnega značaja, kajti tudi preveliko veselje utrudi.

Utrujenost je lahko — zdrava, kot n. pr. po prijetnem potovanju, športu, po opravljenem poljskem delu, po delu v kuhinji, skratka, utrujenost, ki je posledica daljšega fizičnega napora. Za tako utrujenost je najboljše zdravilo kopel in zdravo spanje. Vse kaj drugega pa je psihična utrujenost, ki je posledica raznih močnih duševnih razpoloženj in tudi težkega fizičnega dela, za katerega naš organizem ni primeren, ali mu mi nismo bili kos.

Pri utrujenem organizmu srce premočno deluje in posledica je — razširjenje srca. Tudi jetra ne delujejo pravilno, hemoglobin v krvi pa se razredči. Tako utrujenega človeka se loteva omedlevica, včasih tudi vročica. Jasno, da začne organizem slabeti, človek izgublja tek in postaja občutljiv za vsak večji ropot in vsako drugo motnjo, ki ga draži.

Ker pa je življenjska sila osnovni kapital našega organizma, jo moramo pred prevelikim izčrpavanjem varovati. Če čutite, da ste utrujeni, da vas bolijo ledja, ko čutite glavobol ali kako drugo podobno motnjo, smatrajte to za opozorilo: pustite delo in odpočijte se.

Seveda se bo kdo ob tem nasmehnil, češ, kako naj pusti delo, ki ga mora ob pravem času končati, kako naj pusti delo, od katerega živi. Kvečjemu bo vprašal, kako naj se hitro odpočije.

To je točno. V dveh, treh minutah ni možno temeljito se odpočiti, toda pomagalo vam bo gotovo.

Pustite za nekaj minut delo pri mizi ali stroju, stopite k oknu in nekajkrat globoko vdihnite svež zrak. Nič odveč ne bo tudi nekaj telovadnih vaj, kakor tudi ne nekaj korakov po svežem zraku, seveda, kolikor je možno. Če je možno, popijte še kozarec vode, v katero ste vsuli dober ščepec sladkorja, še raje nekaj limoninega ali drugega sadnega soka. Če ste bili dolgo pripognjeni nad strojem ali dolgo stali, in če vam je le mogoče, ležite tako ali vsaj sedite na ležalni stol, tako da bodo vaše noge ležale vodoravno, in za nekaj trenutkov zaprite oči. Le nekaj minut in vaša utrujenost bo znosna.

Seveda ne bo odveč, če po kosilu nekoliko ležete. Kdor pa zaradi dela tega ne more, naj skuša v času izven svojega dela čimbolj počivati, naj bo čim manj v zakajenih prostorih, naj proti večeru čim manj kadi, naj zvečer ne hodi na zabave in naj to pusti za konec tedna, ko bo imel čas za počitek v nedeljo.

V teh primerih ne bo niti odveč jemati po zdravnikovem nasvetu vitamine, ki so potrebni vašemu organizmu, vsekakor pa je zelo priporočljivo urejeno življenje, ki življenje ne le podaljša, ampak ohrani tudi njegovo delovno sposobnost.

Kratki nasveti

Usnjeno torbico lahko osvežite tudi tako, da madeže najprej ovlažite z mešanico salmiaka in alkohola, nato pa vso torbico premažete z brezbarvno kremo in jo nato z mehko krpo dodobra izdrgnete.

* * *

Ako se vam ulije kri iz nosa, jo hitro ustavite tako, da s prsti podržite za kako minuto nosnici skupaj. Pomaga tudi, če s prstom pritiskate na zgornjo ustnico.

* * *

Na zemljenih cvetličnih loncih se od časa do časa naberejo madeži vodnega apna. To najlaže očistite z železno volno.

* * *

Madeže od rdečila najlaže odstranite tako, da jih močno premažete z gorčico (senape), nato pustite gorčico na platnu dlje časa in šele nato izperete v milnici.

* * *

Krvne madeže boste najlaže oprali v hladni vodi, nikakor pa ne v topli ali celo v vreli.

* * *

Gumijaste predmete, ki so postali temni ali zapackani, boste zelo lahko očistile, če boste vodi dodale nekoliko kisa.

* * *

Če se vam nohti lomijo, držite jih vsak dan po nekaj minut v posodici s toplim oljčnim oljem.

* * *

Volnene tkanine so postale svetle zaradi pogostega ali nepravilnega likanja. Ta sijaj boste odstranile, če boste tkanino očistile z mešanico salmiaka in kuhinjske soli.

NA NAŠA OKNA VEČ CVETJA

Kdor je imel priložnost obiskati Dolomite, je opazil, da je v večjih krajih, kjer je močno razvit turizem, skoraj vsaka hiša okrašena s cvetjem. Zaradi idealnega podnebja v poletnem času so barve vseh cvetlic izredno žive, a tudi cvet je v primeri v našim iste vrste večji. Ko sem se vozil lani skozi Auronzo, sem opazil na oknih revne koče nepopisno lepe gorečnice (geranije), velikanske begonije, kaludije z velikanskimi pestrimi listi in razne druge vrste cvetlic, ki jih nisem niti poznal. Stopil sem v hišo, da bi mi dali kako pojasnilo in nisem se mogel dovolj načuditi nad revščino, ki je vladala v tej borni hiši. Med pogovorom mi je padlo v oči kar osem diplom, ki jih je ženska prejela na tekmovanjih za najlepše okrašene hiše. Pregledal sem jih in ugotovil, da ni bila med njimi nobena prva, a tudi ne četrta nagrada. Pet teh diplom je ustrezalo tretji, tri pa drugi nagradi.

Če pomislimo na uboštvo te družine, se je ženska lahko ponašala s svojimi diplomami, ko je morala tekmovati z bogatimi družinami, ki niso štedile s stroški za nakup ali vzgojo najlepšega in najdražjega cvetja.

Ta lepa navada je posebno razširjena po Koroškem in po Štajerskem. Kdor je šel skozi Beljak, Celovec, Velikovec in skozi druga koroška naselja in mesta ali pa skozi vsa štajerska mesta do Gradca, je lahko opazil, da ni okna, ki bi ne bilo okrašeno s cvetjem. Da ne govorimo še o Gorenjski.

Kako pa pri nas v Trstu? Krožiš lahko po mestu na vse strani, a opazil boš le redko okno, ki bi bilo vsaj za silo okrašeno. Po naši okolici je nekoliko bolje, kljub temu pa ne tako, kot bi lahko bilo. Stroški za nakup cvetlic niso tolikšni, da jih ne bi zmogel tudi najrevnejši delavec, saj je ravno v revnejših slojih bolj razširjena ljubezen do cvetlic, kakor pri bogatejših, ki navadno kupujejo najdražje vrtnice, kamelije, orhideje in druge, a vse te končajo v sobah in se obnavljajo večkrat v tednu.

Smo pa v aprilu, to se pravi v začetku pomladi, ko je najprimernejši čas, da si za poletje in jesen zagotovimo balkone in okna polne cvetja. Stroški niti niso tako veliki, le nekoliko več dobre volje je treba. Nakup semena in gomoljev nas zares ne sme odvrniti od tega, kajti lep, razcveten balkon ali okno daje tudi skromni hiši vse drugačen videz in tudi sam človek se ob tem poplemeniti. Če smo navdušeni nad lepimi, razcvetelimi balkoni in okni drugod, čemu bi se tudi tujci, ki prihajajo k nam, ne navdušili nad našimi okni in balkoni polnimi cvetja? R. P.

—«—

KUHINJA

Čevabčiči so srbska jed in so zelo okusni. Kjer jih pečejo te v nosu kar poščegeta. In vendar to jed kaj lahko napravimo tudi doma. Polovico govejega in prav toliko svinjskega mesa zmelji, posoli, popopraj in dodaj še nekaj strte čebule. Vse to pregneti in napravi štručko, ki jo razrežeš na prst debele svaljke. Te pa speci na vroči štedilnikovi plošči, ki si jo prej zbrisala s čisto krpo.

ZANIMIVA MEŠANICA PREBIVALCEV «PRESTOLNICE» LONDONA

Dorothy Tutin stanuje na Temzi v družbi s številnimi «izgnanci»

Nad bivšimi vojaškimi plovnimi objekti plapola danes žensko perilo, proti čemur se hudujejo novi vrinjenci, ki Chelsei vsiljujejo videz aristokratske četrti Londona

London ni le velemesto, ampak že nekakšna država ki je razdeljena na okraje in občine in posamezni deli mesta so tako rekoč že samostojna mesta, katerih prebivalci se kaj malo družijo s prebivalci ostalih predelov mesta. So tako rekoč skupnost z svemi svojimi značilnostmi in posebnostmi. Eden takih predelov Londona je Chelsea, za katero so nekoč sami njeni prebivalci pravili, da je prestolnica Londona. In vendar v ta del mesta ne spada niti angleški parlament niti kaka druga važna državna ali občinska ustanova. Da je Chelsea prestolnica Londona so prepričani tudi njeni prebivalci ali bolje najvidnejši predstavniki javnega življenja, ki pa imajo to napako, da so nekoliko preveliki «lokalpatriotis».

Pred zadnjo vojno je bila Chelsea nekoliko ožja kot danes in med seboj bolj povezana, toda z razširjenjem tega predela se je ta tradicija še okrepila. Kje pa leži ta «prestolnica Londona»? Chelsea zavzema oni trikot Londona, ki ga mejijo Knightsbridge, Embankment in park Buckinghamske palače. Seka pa jo dolga arterija Kings Road. Nekoč je bila Chelsea londonsko predmestje, kjer so Londončani preživljali svoje «weekende». Nato je postala značilna po svojih umetnikih, saj so se skoraj vsi angleški umetniki nastanili tod, kot v nekaki «umetniški prestolnici». Danes pa postaja že nekako «novo aristokratsko središče».

Umetniki so zaradi tega ogorčeni, kajti zaradi dotoka petičnikov jim njihova finančna sredstva ne dopuščajo, da bi ostali v svoji «prestolnici», kljub temu pa nekateri še trmasto vztrajajo v kakem podstrešju, kjer se borijo z lakoto. Kako so umetniki navezani na Chelseo, nam bo povedal sledeči primer: vse do pred kratkim so njihova skromna stanovanja in atelji «puščali». Na stropih so bili vidni veliki vlažni madeži, ki so nove najemnike opozarjali naj si teh ruševin ne najemajo. Ugotovilo pa se je, da so bili ti «vlažni madeži» na stropih le umotvori umetnikov, ki se nikakor niso hoteli pustiti izpodriniti od višjih cen, ki so jih novi najemniki bili pripravljeni dajati. Pred zadnjo vojno je v Chelsei živelo nad 350 slikarjev, danes jih je še vedno nad 100. Ostali so torej tisti, ki jim finančne možnosti dopuščajo plačevati nenavadno visoke najemnine, in oni, ki najemnino plačujejo z lakoto.

Ko so bili umetniki tako izgnani, so hoteli ostati vsaj v bližini svojega «kraljestva» in mislili so si dokaj zanimivo rešitev. Ob robu Chelsee teče Temza. Tod je vsidranih mnogo ladij in ladjic še iz prvih povojnih let. In nad marsikaterim nekdanjim vojaškim izkrcevalnim čolnom s katerim so se leta 1944 zavezniške čete izkrcale v Normandiji, se danes suši moško in žensko perilo. Umetniki in umetnice so si namreč za malenkostno ceno najeli bivši izkrcevalni čoln in ga spremenili v stanovanje. Posamezniki so take čolne celo odkupili in jih spremenili v svoje «rezidence». In nekdanja «smetana» Chelsee se je tako preselila na umazano vodovje Temze. Ena taka «plovna rezidenca» stane 200 do 2000 funtov šterlingov. Kdor pa ni imel toliko denarja, si jo je le najel: večjo ali manjšo, kolikor mu pač sredstva dopuščajo. Toda zgrešeno bi bilo misliti, da so si izbrali takšno rešitev le siromašni in neuspeli umetniki. Tudi znana igralka Dorothy Tutin, ki je v Londonu zaslovela kot velika umetnica, živi na takem bivšem izkrcevalnem čolnu, ki je brez kopalnice in celo brez tekoče vode. In da bi svojo posebnost še bolj poudarila, odhaja v gledališče na vaje ali predstave vsak dan s kolesom.

Ta čudna moda «izgnancev» in snobistov ob obalah Temze pa ni pogodu bogatim prebivalcem Chelsee, ki pravijo, da je sramotno, da plapola na bivših «vojnih objektih» perilo, ker da daje to žalosten pečat mestu, ko bi šlo za kako predmestje brezdomcev.

Toda Chelsea ni značilna le po tem. Po njenih stranskih ulicah je vrsta eksotičnih barov in lokalov in tudi nočnih zabavišč, ki dajejo vtis svojevrstnosti. In vendar živi tod — poleg te zanimive družbine — kar vrsta «velikih imen» londonskega in tudi britanskega življa. V Chelsei na pr. živita velika umetnika Olivier, tu je nastanjen Beniamin Brittem, v Chelsei ima svoj dom Aneurin Bevan. In tudi lord Goddard, načelnik britanskega sodstva, in lord in lady Westmoreland, katerima so vrata angleške kraljice stalno odprta, prav tako živita v bližini teh «izgnancev». Omenili bomo še nekaj «velikih imen», na pr. Ts. Elliota, Augustusa Johna, družino Sitwell, polk. sira Terenceja Nugenta, bančnike Schroederja, Williamsona, Petra Ustinova, sira Carola Reeda in celo lorda Salysburyja. Tu je bil nekoč pogosto doma tudi Kentski vojvoda in tu je živel tudi Patrick Doonam, ki je pred dnevi napravil samomor.

Ko smo v začetku omenili, da ima vsak landonski predel svoje posebnosti in značilnosti, smo mislili tudi na posebnosti Chelsee, ki ji niso v ponos. Tod namreč živi tudi mnogo ljudi «iz podzemlja», ki mnogim petičnikom vzbujajo strah. Tudi morala ni v Chelsei kdo ve kako visoka in sem se pogosto zatečejo ljudje, ki jim življenje ali zakon ne obetata kdo ve kaj dobrega. V to zadevo so se vmešali celo duhovniki, ki so privlekli na dan tudi statistiko, ki pravi, da je v tem delu Londona povprečno največ razporok in tudi največ samomorov. Chelsea torej slovi po svojih posebnežih-umetnikih, po aristokratskih in nearistokratskih velikih imenih in tudi po nesrečnežih, skratka kot vsako večje mesto.

Lep kombiniran pomladanski «komplet» z nekoliko tesnim krilom, ki je spodaj nekoliko bolj tesno, bluza pa je iz tiskanega twilla z drobnim vzorcem. Za krilo potrebujete poldrugi meter 140 cm širokega blaga, za bluzo pa 1,90 m 90 cm široke tkanine

ITALIJANSKA MODA ČEVLJEV NAM OBLJUBLJA:

Letos bodo čevlji bolj udobni

Pred dnevi je bila v Bologni otvoritev 12. vsedržavne razstave moških, ženskih in otroških čevljev. Razstave se udeležuje 132 največjih italijanskih tovarn čevljev, ki razstavljajo skupno okrog 11.000 najnovejših modelov čevljev. Razstavo si je do sedaj ogledalo že veliko število domačinov, pa tudi tujcev, ki so se zelo pohvalno izrazili o italijanski industriji čevljev. Pravijo, da je bilo zaključenih tudi že precej ugodnih kupčij s trgovci raznih držav, kjer uživajo italijanski čevlji še prav posebno velik ugled. Na prvem mestu je po teh vesteh Amerika, ki je baje naročila precejšnje število spomladanskih in poletnih modelov čevljev, njej sledi takoj Nemčija in za njo še Anglija in Francija.

Pa poglejmo še, kaj je novega na tej razstavi! Kar se tiče ženskih čevljev, so se ustvarjalci letošnje mode povrnili k čevljem, ki so jih nosile ženske v dobi «charlestona», to je od leta 1920 do 1925. Po njihovem so takšni čevlji ne samo zelo lepi in elegantni, temveč predvsem praktični ter puščajo nogi svobodo gibanja in lahko hoje.

Čevlji, če izvzamemo popoldanske in večerne, imajo precej nižje pete, kot smo jih bile navajene nositi vsa zadnja leta. Pete pa niso samo nižje, temveč tudi nekoliko širše, čevelj sam pa nima tako špičaste oblike, temveč je bolj zaokrožen. Popoldanski in večerni čevlji so seveda še zelo špičasti in imajo zelo visoke in tanke pete. Barve čevljev, ki so letošnjo pomlad v modi, so svetle in pestre, kot so svetle in pestre barve spomladanskih oblek in plaščev. Tako niso v modi samo čevlji v vseh mogočih odtenkih rjave barve, temveč so še bolj moderni čevlji oranžne, rumene, živordeče in temnoplave barve. Beli čevlji so še vedno v modi, le da gre tokrat za tako imenovano barvo «ledu». Popoldanski in večerni čevlji so v glavnem še vedno črni, toda mnogo je tudi takih, ki so napravljeni v barvi obleke ali klobuka.

Tudi moški čevlji sledijo novi spomladanski modi, ne samo kar se tiče barv, temveč tudi kar se tiče oblike. Najmodernejši moški čevlji niso namreč na vezalke, temveč imajo spredaj vložen košček elastike, ki se prileže nogi. Razstavljavci zatrjujejo, da so takšni čevlji mnogo bolj praktični, ker jih lahko obujemo kot copate ter da napravijo nogo bolj elegantno.

Iz letošnje mode čevljev so skoraj povsem izginile sandale, kot tudi čevlji na pasove, oziroma zelo izrezani čevlji. Tudi poletni čevlji so namreč zaprti ter se v glavnem razlikujejo med seboj v tem, da imajo eni za okrasek razne sponke, drugi pa pentlje in pasove, ki so postavljeni tako, da trdno obkrožajo nogo in ji dajejo poseben videz.

Čeprav so napravljeni iz različnih vrst usnja so najbolj moderni čevlji iz gladkega usnja, pa naj bo to za ženske ali moške čevlje. Izjema so le športni čevlji, ki so iz bolj trpežnega usnja.

Moda otroških čevljev na srečo ni tako spremenljiva. Pri teh se ustvarjalci mode držijo načela, da mora otrokova noga v čevlju predvsem udobno počivati ter da je od pravilne oblike čevlja odvisna tudi rast noge, oziroma širši, torej taki, da jih otroci lahko in z veseljem nosijo.

Odkar je bila razstava v Bologni otvorjena je bilo na dnevnem redu že več modnih revij, na katerih so manekenke pokazale vse mogoče vrste spomladanskih in poletnih čevljev. Uspeh teh modnih revij je bil, tako sklepamo po pisanju časopisov, zelo velik ter so ženske pokazale mnogo več smisla za letos moderne čevlje, kot pa za prav tako letos moderne obleke, ki so do sedaj «ogrele» in osvojile le razmeroma zelo malo žensk.

Lani smo objavili sliko skupine ameriških nun, ki so se vadile s puškami, ki jim jih je poklonilo neko ameriško podjetje, ki dobavlja puške ameriški vojski. Na gornji sliki pa vidimo skupino nun v Bostonu, ki sestavljajo pravo pravcato godbo na pihala. Nastopile so na sprejemu novih redovnic v svoj red v Bostonu ob navzočnosti bostonskega nadškofa Richarda Cushinga

GRAFOLOG ODGOVARJA

ROMANA. Pogum, odločnost in prodornost so močni nosilci vašega karakterja. Ne smete biti zadovoljni samo tavlivajo na moje mišljenje o

krat, kadar je ustreženo postavljenim zahtevam. Kakor sami ne morete prenesti siljenja, vedite, da tudi drugim ni pri sreu. Nešteviline zamisli preprečujejo, da bi se takoj mogli za eno ali drugo odločiti in jo izpeljati. Izogibajte se preprov. Svojega življenjskega partnerja izberite razumno. Ne pripovedujte svojih intimnih doživljajev drugim. V bistvu ste dobri in dobro opravljate svoje posle, če so vam po volji.

LIDIA ANTONINI. Neučakanost vas dela površno in pozabljivo. Ste občutljiva, včasih pa svoje stanje okolici prikrivate. Velikokrat se odločite lahkomiselno. Če upanje ni takoj izpolnjeno, ste nemirni in ima ponavljanje takih izpadov lahko za posledico obolenje žolča. S trezno presojo svojih zmožnosti vam bo mogoče premostiti težave sedanjega položaja. Bodite zmerni v odnosih z okolico.

LORD BRUMMEL. Imate smisel za nove stvari in bi bilo uspešno poznejše udejstvovanje na področju raziskovanja in tehničnih obdelav. Niste trajni v ljubezni in radi menjujete. Znali se boste prilagoditi življenjskemu partnerju. Navdušujejo vas dela, iz katerih veje bistrina duha. Več potrpežljivosti in razumevanja. Otresite se čimprej negativnih znakov mladostne dobe. V započeto delo vložite več polета. Prilagajajte svoje interese okolici.

Preden kupite darilo svojemu možu, zaročencu ali prijatelju, obiščite tvrdko

Kerže, TRST, PIAZZA S. GIOVANNI 1

kjer imate na izbiro električne brivske aparate znamk PHILIPS, REMINGTON, SUNBEAM, ki so primerna darila za gospode

— *Gospa, ali ste vi tista dama, ki je po časopisu iskala prijetno družbo za dolgo potovanje...?*

Goriško-beneški dnevnik

Podatki goriškega županstva o letu 1957

Življenjski stroški 4-članske družine porasli na mesec za okoli 3.000 lir

Povprečna starost novoporočencev znaša 29 let

Goriška občina je izdala publikacijo, v kateri objavlja celo vrsto zanimivih številk, ki se nanašajo na življenje goriškega prebivalstva v preteklem letu.

Posebno zanimive so številke o rojstvih, umrljivosti, porokah, emigraciji i. p. V preteklem letu se je število staroselcev naseljenih meščanov znižalo za 79. Najštevilnejši beg iz Gorice smo v zadnjih letih zabeležili leta 1955, ko so se izselile kar 103 družine, leta 1956 pa samo 8. Rodilo se je nekaj več otrok kot prejšnje leto, medtem ko je umrljivost skoraj enaka.

Lani se je poročilo v naši občini 29 parov več kot prejšnje leto. Povprečna starost 287 novoporočencev je 29 let, medtem ko je bila leta 1956 povprečna starost 27,5 let. Vse kaže, da je želja novoporočencev, da se poročijo nekoliko starejši, z nekoliko večjimi življenjskimi izkušnjami in z nekoliko trdnejšo gospodarsko podlago.

Umrljivost je skoraj enaka, samo štirje mrtvi več kot prejšnje leto. Povprečna starost umrlih znaša 63 let, leta 1955 — 65 let, 1956 — 64 let. Največja umrljivost je zaradi okvar krvnega obtoka (skoraj 38 odst. umrlih), seldi rak (skoraj 18 odst.), bolezni prebavnih organov (8 odst.) itd.

Zanimive podatke nudi tud. gospodarski del. Ugotovili so, da so življenjski stroški štiričlanske družine porasli za 2956 lir mesečno. Največji del odpade na prehrano (1.702 liri). Statistika dokazuje, da so cene prehrani kot oblačilu neprestano rasle.

Leta 1956 je bilo v naši občini zaklanih 4949 glav govejc živine, lani pa samo 4029. Nekoliko več pa so zaklali prašičev in drobnice. Gospodinje so porabile lani manj soli kot prejšnje leto, zato pa jo je industrija porabila nekoliko več.

Občina je prejela za potrošniški davek okoli 11 milijonov lir več kot prejšnje leto. Ta davek ne bi vrgel tolikšne vsote, če občina ne bi uvedla dodatnega davka, ki bo v celoti vrgel občini okoli 13 milijonov lir.

Seja pokrajinskega odbora posvečena upravnim zadevam

V torek se je sestal pokrajinski odbor, ki je najprej razpravljal o pomoči nezakonskim otrokom, za katere skrbi pokrajina. Odborniki so odobrili nekatera izredna dela in plačali 300.000 lir predujma pokrajinskemu odboru lovcev. Sklenili so kupiti 300 odej za 900.000 lir, ki jih bodo dali bolnikom psihiatrične bolnice; 260.000 lir bodo potrošili za nakup platna za potrebe zgoraj navedene bolnice. Za ureditev poda v pritličju kvesture bodo potrošili 140.000 lir. Odobrili so tudi izplačilo pet milijonov lir podjetju, ki gradi poslopje tehnično-komercialne šole v Gorici in prošnje za nekatere nove avtobusne proge na področju pokrajine.

Na prihodnji seji pokrajinskega sveta bodo razpravljali o gradnji mosta Figariola na pokrajinski cesti Belvedere - Gradež. Stroški bodo znašali 16 milijonov lir. Kakor je znano, se je beton, ki pokriva železne trame, pričel krušiti, tako da je v nevarnosti sam obstoj mosta. Ker so strokovnjaki ugotovili, da je škoda precejšnja, bodo s popravilom pričeli čimprej.

Spaak v Gorici

Tajnik NATO Spaak je včeraj opoldne na poti iz Trsta v videmsko pokrajino zasebno obiskal nekatere spomenike v goriški pokrajini in mesto Gorico, kjer so ga pozdravili predstavniki oblasti. Potem je nadaljeval pot v Cedad.

Klavirski koncert Marjane Bolko

V soboto 29. marca je v dvorani na Placuti Slovensko katoliško akademsko društvo (SKAD) priredilo samostojen koncert tržaške pianistke Marjane Bolko. Mlada komaj 17-letna pianistka se je s tem nastopom prvič predstavila goriški publiki ter je pokazala precejšnje interpretativne in tehnične zmožnosti. V bogatem in zahtevnem sporedu nam je posredovala Beethovnovo sonato v f-molu op. 2 štev. 1, Chopinovo Berceuse op. 51 ter tri etude, Debussyjevo Arabesko št. 2, Vrtove v dežju ter Tajčevičeve Balkanske plese.

Najboljša se nam je zdela izvedba Chopinove Berceuse in Debussyjeve Arabeske, dočim se nam je zdel Beethoven interpretativno manj dognan; tudi izvedba Chopinove etude v c-molu op. 10 nam je pokazala, da je mlada pianistka šele v razvoju. Vsekakor nam je sobotni koncert pokazal, da ima Marjana Bolko vse možnosti za uspešno umetniško pot, posebno pa globok umetniški čut. Nekatere točke sporeda niso prišle do oblike, ki jo je pianistka hotela, zaradi klavirja, ki ni bil primeren za tovrstni koncert.

Številno občinstvo je bogato nagradilo s ploskanjem mlado umetnico, ki je morala sporedu dodati še dve točki.

o. c.

Zadeva bo šla pred kasacijsko sodišče

Financar iz Tržiča je lovil zajce v De Dottorijevem lovišču

Divjega lovca so «pri delu» zalotili poljski čuvaji

Včeraj so na goriškem sodišču obravnavali primer finančnega stražnika Alfreda Casanove iz Serra San Bruno (Catanzaro), ki je bil lani obsojen v Tržiču na 12.000 lir kazni, ker so ga leta 1958 zalotili v Staranzanu, ko je lovil divje zajce brez dovoljenja. Poleti leta 1953 so poljski čuvaji v privatnem lovišču De Dottori pri Staranzanu našli nekaj pasti, ki so jih divjim zajcem postavili divji lovci. Dolgo časa so poljski čuvaji nadzorovali lovišče, a niso mogli krivcem priti na sled. Proti večeru 22. septembra pa sta čuvaja končno zalotila mladeniča, ki se je približal nekaterim pastem, ki sta jih našla istega dne zjutraj. Mladeniča so prijeli, a ta je najprej zanikal, da tam lovi, nato pa je na orožniški postaji v Staranzanu povedal resnico. Tam so ga tudi legitimirali in dognali, da je v službi pri oddelku finančnih straž v Tržiču. Prijavili so ga sodnim oblastem in lani junija ga je sodnik v Tržiču obsodil zaradi enega samega dejanja na štiri kazni; ker je lovil v prepovedanem času, v privatnem lovišču, s pastmi in brez lovskega dovoljenja. Casanova je bil obsojen na 12.000 lir globe. Včeraj so ga goriški sodniki oprostili zaradi amnestije, državni pravdnik pa je vso stvar prijavil kasacijskemu sodišču.

Gradnja kanalizacije

10. in 11. aprila bodo na dražbi oddali gradnjo dveh zbiralnikov greznice v Ul. Monte Santo, Caprin in Ciconi ter v Ul. Brigata Pavia in Colombo. Gradnja prvega zbiralnega sistema bo stala okoli 9 milijonov lir, drugega pa okoli 22 milijonov lir.

Urnik trgovin za velikonočne praznike

Zveza trgovcev sporoča, da velja za vse občine goriške pokrajine sledeči urnik za praznike:

SOBOTA, 5. aprila: vse trgovine lahko zvečer zaprejo ob poljubni uri; pekarne bodo pekle in prodajale kruh tudi za naslednji dan; tudi mlekarne bodo prodajale mleko za naslednji dan;

NEDELJA, 6. aprila: vse trgovine, vštevši mesnice, pekarne, mlekarne in trgovine s sadjem in zelenjavo bodo ves dan zaprte. Do 13. ure bodo odprte samo cvetličarne;

PONEDELJEK, 7. aprila: mesnice bodo odprte od 6.30 do 11. ure, trgovine s sadjem in zelenjavo od 8. do 12. ure, pekarne in mlekarne se bodo odprle ob 6.30 in bodo odprte, dokler ne prodajo vsega mleka in kruha; cvetličarne bodo odprte do 13. ure. Vse ostale trgovine bodo ves dan zaprte.

13. aprila veleslalom pod Kaninom

V nedeljo 13. aprila bo pod Kaninom tradicionalni spomladanski veleslalom, ki ga organizira CAI iz Vidma. Organizatorji se že več dni pripravljajo na ta dogodek. Letošnja proga bo nekoliko spremenjena. Pričakujejo, da bodo poleg italijanskih smučarjev nastopili tudi Avstrijci in Jugoslovani.

Padec s kolesa

Včeraj popoldne ob 13.10 so z resilnim avtomobilom Zelenega križa pripeljali v bolnišnico Brigata Pavia 38-letno Ivanko Rebec iz Ul. Garzarolli 19, ki je malo prej padla s kolesa in se ranila na levi roki.

Z nožem se je urezal

41-letni Alfredo Minin je včeraj zjutraj rezal z ostrim nožem kruh v lastni kuhinji, naenkrat pa se je urezal v levo roko. Obvezali so ga v bolnici Brigata Pavia, kamor so ga pripeljali z resilnim avtom Zelenega križa.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT

Juniorski turnir FIFA

Zmagi ČSR in Zah. Nemčije nad Belgijo oz. Avstrijo

Italija in Jugoslavija bosta igrali jutri

LUKSEMBURG, 2. — V Sarrebrucku, Liege, Forbachu in Luksemburgu se je danes začel mednarodni juniorski nogometni turnir, ki ga organizira Mednarodna nogometna zveza FIFA.

V prvi tekmi skupine B, v kateri je tudi Italija, je v Liegu Češkoslovaška premagala Belgijo s 3:1 (1:0), v drugi tekmi iste skupine pa je Zahodna Nemčija premagala Avstrijo v Sarrebrucku z rezultatom 2:1 (1:0).

Do trenutka ko to poročamo še nismo prejeli rezultatov tekem Francija - Poljska, Romunija - Grčija in Madžarska-Holandska.

ČSR - Zah. Nemčija 3:2

PRAGA, 2. — V prijateljski nogometni tekmi je nogometna reprezentanca Češkoslovaške premagala reprezentanco Zapadne Nemčije s 3:2. Prvi polčas se je končal neodločeno 1:1.

Alessandria - AIK 5:1

ALESSANDRIA, 2. — V prijateljski nogometni tekmi je Alessandria kljub nekompletni postavi premagala AIK iz Stockholma s 5:1. Gole so dosegli: v prvem polčasu v 4' Anlert (AIK), v 11' in v 16' Savioni (A.), v 21' Rivera (A.) in v 30' Carlson (AIK) avtogol; v drugem polčasu v 20' Vonlanten (A.).

Gostje so z dobro tehniko in odlično kondicijo obvladali sredino igrišča, pred vrati pa so preveč kombinirali. V drugem polčasu so zapravili mnogo priložnosti. Nezanesljivi so bili v obrambi.

Real Madrid-Vasas 4:0

MADRID, 2. — V prvi polfinalni tekmi za pokal evropskih prvakov je Real Madrid pred 125.000 gledalci premagal Vasas Eto iz Budimpeste s 4:0 (2:0). Povratna tekma bo 16. aprila v Budimpešti.

14. in 21. maja polfinale Manchester United-Milan

MILAN, 2. — Voditelji Milana so imeli danes telefonski razgovor s predstavniki Manchester Uniteda glede datumov za polfinalni tekmi za pokal evropskih prvakov. Med pogovorom so se načelno sporazumeli, da bo prva tekma 14. maja v Milanu, povratna pa 21. maja v Manchestru, vendar pa bo moral ta datuma potrditi se organizacijski odbor evropskega pokala.

PRVENSTVO REZERV

Brescia B - Triestina B 2:0

BRESCIA, 2. — V tekmi za prvenstvo rezerv je Brescia B premagala Triestino B s 2:0 (0:0).

Gola sta dosegla: v drugem polčasu v 21' Vigano, v 29' Turra.

Triestina B je nastopila v naslednji postavi: Marzuttini; Brach, Sedmak, Tulissi II., Costelli, Freschi; Pieri, (Pintarelli), Zugna, De Rossi, Attilli, Brazzati.

Triestina je prevladovala v prvem polčasu s hitrimi akcijami prek kril, ki pa so zaradi nepreciznosti napadalcev ostale neizkoriščene. Z večjo prisebnostjo bi lahko Zugna in De Rossi vsaj dvakrat zatresla mrežo domačih. V drugem polčasu so se Tržačani po nepotrebnem zaprli v obrambo in prepustili igrišče domačim, ki so v sredini polčasa realizirali svojo terensko premoč z dvema goloma. V zaključni fazi so gostje spet začeli z ofenzivno igro, ki pa zaradi budne obrambe in odlične igre domačega vratarja ni privedla do spremembe rezultata.

Med najboljšimi pri Triestini je bil Costelli v krilski vrsti, razočaral pa je Attilli.

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj so na goriškem letališču zabeležili najvišjo temperaturo 12,6 stopinj ob 15,30, najnižjo 7,4 stopinje ob 7. uri.

DEŽURNA LEKARNA

Danes posluje ves dan in ponoči lekarna Kuerner, Korzo Italia 4, tel. 38-77.

Kino v Gorici

CORSO. 16.30: «Devica Orleanska», I. Bergman, cinemascope v barvah.

VERDI. 17.00: «Obrekovalci», Van Johnson. Cinemascope.

VITTORIA. 17.00: «V kraljestvu Walt Disneya», barvni film v cinemascopu. Film bodo predvajali tudi jutri.

CENTRALE. 17.00: «Nevidna roka», M. Stevens in F. Farr.

MODERNO. 17.00: «Poslednji odpor».

TENIS

Tudi Pietrangeli izločen v Montecarlu

MONTECARLO, 2. — Na mednarodnem teniškem turnirju v Montecarlu je bil danes izločen kot poslednji Italijan tudi Pietrangeli. Premagal ga je Francoz Paul Remy z rezultatom 6:1, 6:1. Sirolo je že prej premagal Francoz Pilet s 6:4, 6:3, Maggija pa Danec Nielsen s 6:2, 6:3. V današnjem nadaljevanju iger posameznikov je Francoz Darmon premagal Nielsena s 3:6, 6:1, 6:4. Amerikanec Patty pa Danca Ulricha s 6:4, 6:4.

V igrah posameznic je v prvem turnusu Lea Pericoli premagala Francozinjo Bucaille s 6:2, 4:6, 6:4, Nemka Volmer pa je izločila Migliorijevo s 6:4, 7:9, 6:4.

KOLESARSTVO

NEAPELJ, 2. — Udeležbo na 26. kolesarski dirki po Kampaniji, ki bo 10. t. m. na 246 km dolgi progi, so zagotovili tudi francoski dirkači Jacques Anquetill, André Darrigade in Raphael Geminiani.

SMUČANJE

GRESSONEY, 2. — V smuku za pokal Weissmatten, je na 3500 m dolgi progi s 700 m višinske razlike zmagal Paride Milianti pred Brunom Burrinijem.

Rezultati: 1. Milianti 2'25"1 2. B. Burrini 2'27"2, 3. Pompanin 2'28". 4. David 2'30"5 5. Monaci 2'31"7, 6. De Florian F. 2'32"1, 7. Zulian in Siorpaes 2'32"3, 9. Siorpaes G. in Donei 2'33".

Sportno udejstvovanje naše šolske mladine je v zadnjem času kar precej živahno tako v namiznem tenisu kot v odbojki in nogometu. Ze pred dnevi smo poročali o nogometnem srečanju med moštvoma slov. trgovske akademije in slov. višje gimnazije, ki se je končala neodločeno 2:2. — Danes vam predstavljamo obe moštvi: zgoraj moštvo trgovske akademije, spodaj moštvo višje gimnazije

Za pokal Primorskega dnevnika

Tretji planinski pohod Sl. planinskega društva

Proga bo vodila iz Glinščice čez Mali Kras nazaj v Glinščico - Prijave do 9. t. m.

Kakor v preteklosti, priredi SPD v Trstu tudi letos, v nedeljo dne 20. aprila, svoj tradicionalni planinski pohod okrog Glinščice. Tekma bo kot prejšnja leta na progi iz Glinščice na Mali Kras, v Botač, čez Jezero v Bazovico ter mimo Mitnice čez Ključ in Boršt v Glinščico. Za mladince do 16 let bo proga krajša, brez napornega vzpona na Mali Kras, iz Glinščice naravnost v Botač na Jezero, Bazovico ter Ključ in Boršt.

Tekma bo po ekipah po tri tekmovalce in se je bodo lahko udeležili člani planinskih društev v Gorici in Trstu in tudi člani slovenskih prosvetnih društev na Tržaškem in Goriškem, čeprav ne bi prej prejeli vabila. Prijave se sprejemajo do 9. t. m. na SPD-T v Ul. R. Manna 29-11.

Zmagovalna ekipa bo nagrajena s prehodnim pokalom Primorskega dnevnika, druge najboljše ekipe pa bodo prejele spominske medalje.

Planinski pohod naj bo dokaz in izraz planinskega tekmovalnega duha slovenske napredne mladine na Tržaškem, uvod in trening v letošnjo planinsko in izletniško sezono.

Disciplinski ukrepi FIGC

Ukrepi proti Sampdorii v zvezi s tekmo z Udinese

Milani (Triestina) kaznovan z opominom

MILAN, 2. — Razsodišča komisija FIGC je na svojem današnjem zasedanju sprejela naslednje disciplinske ukrepe proti moštvom in posameznikom:

Globe moštvom: 120.000 lir Messina, 90.000 lir Verona, 80 tisoč lir Parma, 50.000 lir Taranto, 40.000 lir Simmenthal Monza, 20.000 lir Siena, 10.000 lir Reggiana.

Izključitve: Za eno efektivno nedeljo: Bellotti (Siena). Zaradi preklica prejšnje pogojnosti bo moral prestati diskvalifikacijo za dve nedelji: Giachetti (Parma) pogojno, Basiliani (Verona), pogojno, Del Vecchio (Verona) pogojno, Regalia (Cagliari) pogojno.

Strogi opomin: Negri (Vigevano), Novali (Marzotto), Barone (Salernitana), Toneatto (Siena).

Navadni opomin: De Bellis (Palermo), Nesti (Prato), Milani (Triestina), Balleri (Livorno), Snidero (Alessandria), Frascoli (Simmenthal), Ariagno (Catanzaro), Masoni (Reggiana), Vieri (Vigevano).

Tekma Sampdoria - Udinese: 1. 110.000 lir globe Sampdorii; 2. izključitev za eno efektivno nedeljo člana Sampdorie Tortula, ki pa bo moral zaradi preklica prejšnje pogojnosti prestati diskvalifikacijo za dve nedelji; 3) kaznovanje Tortula s strogim opominom in globo 24.000 lir zaradi protestov proti sodniku; 4) prepoved članu vodstva Sampdorie Costi izvrševanja klubskih in zveznih funkcij do 2. aprila 1959 zaradi žalitev sodnika in zveznih organov.

V zvezi s pismeno vlogo Sampdorie glede poteka tekme med Sampdorio in Udinese, je komisija ugotovila, da vloga vsebuje žalitev sodnika in da tako po vsebini kot po formi odkrito krši predpise čl. 57. Zaradi tega je komisija izrekla proti vodstvu Sampdorie ukor, članu vodstva Canaleju Renatu pa prepovedala izvrševanje klubskih in zveznih funkcij do 30. junija 1959.

BOKS

SVETOVNO PRVENSTVO PERESNE KATEGORIJE

Bassey ohranil prvenstvo z knock-outom nad Moreno

LOS ANGELES, 2. — Nigerijec Hogan «Kid» Bassey je ohranil svetovno prvenstvo peresne kategorije z zmago s K. O. nad Mehikancem Rocardom Moreno v tretji rundi dvoboja, ki je bil predviden na 15 rund. Dvoboj je bil na stadionu Wrigley Field v Los Angelesu pred 20.000 gledalci.

Svetovni prvak Bassey je boksal z izredno tehniko in znatno močjo. V prvi rundi je Bassey proučeval nasprotnika in se izogibal njegovim udarcem. Toda že v drugi rundi je začel precizno udarjati po njem z obema rokama in je znatno omajal njegovo odpornost. V tretji rundi je bila Basseyeva premoč očitna. Moreno je sprejemal trde udarce, dokler se je naposled pod močnim direktnim udarcem z desnico zrušil na tla do konca nega štetja 12" pred gongom.

Po dvoboju je Bassey priznal, da je bil Moreno najtrši nasprotnik kar jih je srečal v svoji karieri in da ni verjel, da zna tako močno udarjati. Moreno je priznal Basseyevo superiornost. Dejal je, da je Nigerijec velik boksar in da njegovi udarci povzročijo bolečine.

BOKS V RIMU

Scarabellin in Caprari zmagala, Bellotti poražen

RIM, 2. — Rezultati boksarske prireditve v rimski Sportini palači:

Lahka kat.: Caruso (Rim) premagal Tarquinija (Pescara) po točkah;

Srednja kat.: Ilagi (Benetke) premagal s K. O. Della Corteja (Termoli);

Srednjetežka kat.: Panunzi (Rim) premagal Moriggia (Limido) po diskvalifikaciji;

Srednjelahka kat.: Wright (ZDA) premagal Bellottija (Rim) po zdravniški intervenciji v 3. rundi;

Peresna kat.: Caprari (Civitacastellana) premagal Bella (ZDA) po točkah v 10 rundah;

Težka kat.: Scarabellin (Benetke) premagal Vidala (Fariz) zaradi diskvalifikacije v 6. rundi po zdravniški intervenciji.

Odgovorni urednik STANISLAV RENKO
Tiska Tiskarski zavod ZTT - Trst

Mesečna lestvica profesionalnih boksarjev

NBA proglasila Raya Robinsona za najboljšega boksarja meseca

Italijana Loi in D'Agata še vedno na tretjem mestu kot izzivalca

MILWAUKEE, 2. — NBA je proglasila Raya «Sugarja» Robinsona za boksarja meseca zaradi njegove zmage nad Basiliom, s katero je ponovno osvojil svetovno prvenstvo srednje kategorije.

Boksarske lestvice za mesec marec so naslednje:

TEZKA KAT. — Prvak: Floyd Patterson; izzivalci: Eddie Machen, Zora Folley, Roy Harris, Willie Pastrano, Ingemar Johansson, Mike De John, Alex Miteff, Nino Valdes, Cleveland Williams, Pat Mc Murtry.

SREDNJETEŽKA KAT. — Prvak: Archie Moore; izzivalci: Harold Johnson, Tony Anthony, Yvon Durelle, Erich Schoeppner, Vhuck Speiser, Yolande Pompey, Willi Hoepner, Randy Turpin, Uve Janssen, Mike Holt.

SREDNJA KAT. — Prvak: Ray Robinson; izzivalci: Gihzen Basilio, Gene Fullmer, Joey Giardello, Vharles Humez, Holly Mims, Spider Webb, Rory Calhoun, Nearl Rivers, Ace Armstrong, Andre Selpa.

SREDNJELAHKA KAT. — Naslov prvaka prost; kandidati: Virgil Akins, Vince Martinez, Isaac Logart, Sugar Hart, Mickey Crawford, Gil Turner, Gaspar Ogtega, Charles Tomlbstone Smith, Billy Lynch, **Giancarlo Garbelli (It.).**

LAHKA KAT. — Prvak: Joe Brown; izzivalci: Kenny Lane, Ralph Dupas, **Duilio Loi (It.),** Willie Towcel, Joe Lopes, Dave Charnley.

PERESNA KAT. — Prvak: Hogan Kid Bassey; izzivalci: Cherif Hamia, Ricardo Moreno, Davey Moore, Paul Jongersen, Harold Gomes, Ike Chestnut, Isidoro Martinez, Jose Cotero, Gracieux Lamperti, Hisao Kobayashi.

PETELINJA KAT. — Prvak: Alphonse Halimi; izzivalci: Raul Macias, Leo Espinosa, **Mario D'Agata (It.),** Jose Tolucco Lopes, Billy Peacock, Al Asuncion, Kiji Ishibah, Peter Keenan, **Piero Rollo (It.),** Eugene Lecozannet.

MUSJA KAT. — Prvak: Pascual Perez; izzivalci: Ramon Arias, Pone Kingpetch, Sadao Yaojta, Masaji Iwamoto, Young Martin, Ramon Calatayud, Hitoshi Misako, Memo Diez, Jose Ogazon, Dennis Adams.

3. MAJA V SOFIJI

Italijanski boksarji za dvoboj z bolgarskimi

RIM, 2. — 3. maja bo v Sofiji dvoboj diletantskih boksarskih reprezentanc Italije in Bolgarije, 6. maja pa bo tudi v Sofiji povratno prijateljsko srečanje.

Diletantska komisija FPI je na skupni trening, ki bo od 10. aprila dalje v Orvietu pod vodstvom zveznega trenerja Netale Rea in pomoznega trenerja Armanda Poggija, pozvala naslednje boksarje:

Mušja kat.: Banda, Curcetti, Satta.

Petelinja kat.: Carbi, Farina, Linzalone.

Peresna kat.: Lo Popolo, Mastellaro, Musso, Piovesan.

Lahka kat.: Brondi, Calefato, Sabbati.

Lahki welter: Benvegnù, Cipriani, Gallico.

Welter: Bossi, Parmeggiani, Pascali.

Težki welter: Benvenuti, Biancardi, Pancaldi, Pautasso.

Srednja kat.: Ferrari, Guarniera, Rumori.

Srednjetežka kat.: Del Papa, Migliari, Saraudi.

Težka kat.: Di Biato, Capotosti, Masteghin, De Piccoli.

BOKS V MILANU

Vecchiatto in Garbelli zmagala po točkah

MILAN, 2. — Rezultati boksarske prireditve v Milanu:

Peresna kat.: Giuffrida (Milan) premagal Cogrossija (Cremona) s K. O. v 1'50" 5. runde;

Lahka kat.: Misin (Milano) premagal Catalda (Bari) p. t.;

Welters: Pinto (Brindisi) premagal Ballabia (Seregno) p. t.

Lahka kat.: Vecchiatto (Videm) premagal Mensaha (Anglija) p. t. v 10 rundah

Welters: Garbelli (Milan) premagal Bonswella St. Luis (Trinidad) p. t. v 10 rundah.

* * *

MIAMI, 2. — Wallace «Bud» Smith, bivši svetovni prvak lahke kategorije je včeraj doživel svoj enajsti zaporedni poraz. Premagal ga je Gombo Brevnnan z otočja Bahamas po prekinitvi dvoboja v 6. rundi.

Kino na Opčinah
predvaja danes 3. t. m. z začetkom ob 18. uri film:
«SPARTAK»
(Gladiator iz Trakije)
Igrajo:
MASSIMO GIROTTI in GIANNA MARIA CANALE

VLADIMIR BARTOL — 40.

ALAMUT

«Kljub temu je to premalo, veliko premalo,» je zamrmral Abul Fazel.

Abu Ali ga je presenečen pogledal.

«Kako to misliš?»

«Pa vendar se ne kanite upreti s to peščico celi sultanovi vojski?»

«Kajpada, to mislimo. Toda za sedaj menda še ni nevarnosti?»

Abul Fazel je zmajal z glavo.

«Govoril bom z Ibn Sabo,» je dejal.

Daiji so se spogledali.

Prišli so na vrhnjo teraso in stopili mimo stražečih kijonoscev v poslopje vrhovnega poglavarja.

V zborovalnici so jih pričakovali ostali dostojanstveniki. Abul Fazel je zaman iskal z očmi med njimi svojega starega prijatelja.

«Kje je Ibn Saba?» je vprašal.

Abu Ali se je popraskal po bradi in odvrnil:

«Pojdem k njemu, da ga obvestim o tvojem prihodu. Daiji ti bodo ta čas postregli in ti družbovali.»

Odhitel je, Abul Fazel pa je zaklical za njim:

«Reci mu, da nisem naredil te dolge poti za svojo zabavo. Reis Mucufer me pošilja z važnim sporočilom. Žal mu bo za vsak trenutek, ko me bo pustil čakati.»

Nejevoljen se je zleknil na blazine. Daiji so posedli okrog njega, služabniki pa so mu postregli z jedjo in pijačo.

«Prav tako se mi zdi, kot da bi bil jaz tisti, ki mu bo storjena usluga,» je mrmral na pol zase.

«Ne jezi se, častiti šejk,» je dejal Abu Soraka. «Taki so zdaj običaji na Alamutu.»

«Vrhovni poglavar se še ni ganil iz svojih sob, odkar se je polastil gradu,» je pojasnjeval Ibrahim. «Po dneve in tedne ne govori z nikomer, razen z velikim daijem.»

«Poznamo ta sredstva,» je menil Abul Fazel. «Ko sem bil še reis v Isfahanu, sem pustil tistega, ki sem ga hotel prav posebno zmehčati, dolgo čakati pred svojimi vrati. Toda ta so bila dobrim prijateljem zmerom na stežaj odprta. Vprav Ibn Saba bi vedel o tem katero povedati.»

«Slišali smo, častiti šejk, da si ga nekoč štiri mesece skrival v svoji hiši pred zasledovanjem velikega vezirja,» je dejal Grk in mu zvito pomežiknil.

Reis se je glasno posmejal.

«Kaj ti je pravil, kako sem ga imel za blaznega?» je vprašal. «Rad bi le vedel, kdo bi v moji koži takrat mogel soditi drugače?»

«Nekaj sem tudi jaz slišal o tej zgodbi,» je pripomnil Abu Soraka. «Samo ne vem točno, kako je pravzaprav bilo.»

«Če vas zanima, vam lahko povem,» je dejal bivši reis in se odkašljal.

Daiji so mu hitro podložili še nekaj blazin, da bi mogel udobneje ležati. Potem so se še tesneje strnili okrog njega.

Začel je:

«Mnogo je let, kar se nisva videla z Ibn Sabo. Vse kaže, da se je bil od takrat precej izpremenil. Toda ko sem ga bil spoznal, je bil neprekosljiv šaljivec in zabavljač, da mu ga ni bilo para. Ves dvor se je smejal njegovim burkam. Če je bil sultan še tako slabe volje, mu jo je Ibn Saba z eno samo svojo norčijo takoj pregnal. Razumljivo, da je postal veliki vezir kmalu nanj ljubosumen in da mu jo je naposled temeljito zagodel. No, Hasan je srečno pobegnil v Egipt in čez leto dni so se na dvoru komaj še spominjali njegovega imena. Razen velikega vezirja seveda, ki se je čisto po pravici bal njegovega maščevanja. Ko mu je tedaj prišlo na uho, da je Ibn Saba zapustil Egipt, je izdal tajen ukaz vsem svojim oglednikom v državi, da izvohajo njegovo bivališče in če bi moža našli, da ga spravijo s poti. Toda bilo je, kot da se je bil udrl v zemljo... Lepega dne ti stopi izza zavese pri vratih moje sobe predme nekakšen šejk, ves povit v popotno haljo. Prestrašil sem se tako, da bi me bila skoraj kap zadela. Ko se zavem, zakričim služinčadi: ‚Ej, tesla! Kdo je spustil tega moža v hišo?' Kar ti mož odgrne končič plašča izpred ust in vame se zareži, živ in zdrav in ves nasmejan, moj stari prijatelj Hasan... Zdaj me je šele obšla groza. Brž potegnem dvojno zavezo čez vrata. ‚Ali si znorel?' sem ga vprašal. ‚Sto vezirjevih biričev stika za teboj, ti se pa prisprehajaš v sam Isfahan in padeš meni nič tebi nič poštenemu moslemu na vrat.' Posmejal se je in me po stari navadi potapljal po ramenu. ‚E, moj reis, moj reis,' je dejal. ‚Veliko je bilo število mojih prijateljev, ko sem še sultanoval na dvoru. Zdaj pa, ko sem v nemilosti, zapirate vrata pred mano.' Kaj sem hotel? Rad sem ga imel in pridržal sem ga skrivaj v svoji hiši. Res da je moral venomer tičati v svoji sobi. Toda bil je strpljiv, čečkal je po cele dneve s peresom po nekih listih, sanjaril je in če sem ga obiskal, me je zabaval z veselimi šalami in dovtipi... Nekoč pa me je presenetil z dokaj čudno izjavo. Dá, to moram pripomniti: pri tem se je prav tako dvoumno in zvito hahljal, kot vselej, ko je bril iz nekoga svoje norčije. Seveda sem mislil, da se tudi to pot šali in da se spodobi, če se mu smejem. Takole pa mi je dejal: ‚Dragi prijatelj! Samo dva ali tri može potrebujem, na katere se morem brezpogojno zanesti, pa bom v manj kot enem letu zrušil sultana in njegovo cesarstvo.' Tako sem se smejal, da mi je kar pokalo po trebuhu. On pa se ti naenkrat zresni, pograbi me za ramena in mi prodirno pogleda v oči. Kar zagomazelo mi je po hrbtu, tako me je pogledal. Rekel mi je: ‚Popolnoma resno sem mislil, reis Abul Fazel Lumbani.' Odskočil sem in strmel vanj kakor v deveto čudo. In kdo ne bi zijal, če bi mu nekdo, ki še povrhu ni nihče, dejal, da bo z dvema ali s tremi možmi zrušil državo, ki sega od Antiohije do Indije in od Bagdada gor do Kaspijskega morja. Takoj mi je prišla misel, da se mu je od dolgega samotarjenja in od strahu zaradi preganjanja zmešalo. Rekel sem mu nekaj pomirljivih besed in se previdno izmuznil iz njegove sobe. Pohitel sem k zdravniku in ga prosil, naj mi dá zdravilo zoper blaznost. To zdravilo sem po različnih sèm in tja ponudil Hasanu. Zavrnil ga je in od tedaj sem čutil, da mi ni več zaupal.»

Poglavarji so se zgodbi veselo smejali.

«Ta je res imenitna!» je vzkliknil Grk. «Ustrojena je čisto po njegovi koži.»

«A kaj sodiš danes o onih Hasanovih besedah, častiti šejk?» je vprašal Abu Soraka.

«Bojim se, zares se bojim, da je mislil čisto resno.»

Šel je z očmi od obraza do obraza, zmajeval z glavo in se močno čudil.

* * *

Abu Ali se je vrnil in dejal gostu:

«Pojdiva! Ibn Saba te pričakuje.»

Reis se je polagoma dvignil z blazin, se z rahlim poklonom poslovil in odšel za velikim daijem.

Premerila sta dolg hodnik. Na vsakem koncu je stal črn velikan in se opiral na težak kij. Prišla sta do ozkega vijugastega stopnišča, ki se je strmo dvigalo proti vrhu stolpa. Začela sta se vzpenjati.

(Nadaljevanje sledi)